

Rødgledende eventyrer
Møt tidligere NKP-globetrotter, nå student, Gunnar Kristiansen.

s. 10

Dyrere kaffe en uke til ende

SiTø har lyttet til sine kritikere og bestemt seg for likevel å være med på kaffeaksjonen til inntekt for Studentenes fredspris.

s. 6

ANKLAGER INSTITUTTLEDELSEN FOR SKITTENT SPILL

Egen bolig i Tromsø?

Studentene myldrer på boligmarkedet.

s. 8 og 9

Filosofistudentene Christian Torseth og Terje Møien hevder instituttledelsen har satt til side demokratiske spilleregler for å vedta upopulære forslag, for deretter å kvele alle forsøk på kritikk. Professor Arnt Myrstad støtter studentene, mens instituttledelsen avfeier det hele som overdrivelser og misforståelser.

s. 11

s. 2 (leder), 4 og 5

Kom, så og forsvant

Kong Harald var innom UiTø.

s. 11

UUT

Medskipåbeinaogildvannisekken
lastudenteneivei.Fjelletkanikke
feires for ofte.

sidel2og13

LEIAR

Askild
Gjerstad

ANSVARLIG REDAKTØR
redaktor@utropia.no

Er studentdemokratiet irrelevant?

Dei fleste av oss studentar føler at studentdemokratiet har lite å sei i våre studentliv. Ein del ivrige sjeler blant oss stemmer ved urnevalet kvar haust, og nokre arme stakkarar i studentmiljøet er så uheldige å vera valgt inn studentdemokratiet på eit eller anna nivå. Spørsmålet er om denne oppfatninga stemmer, er studentdemokratiet irrelevant i studentane sitt liv?

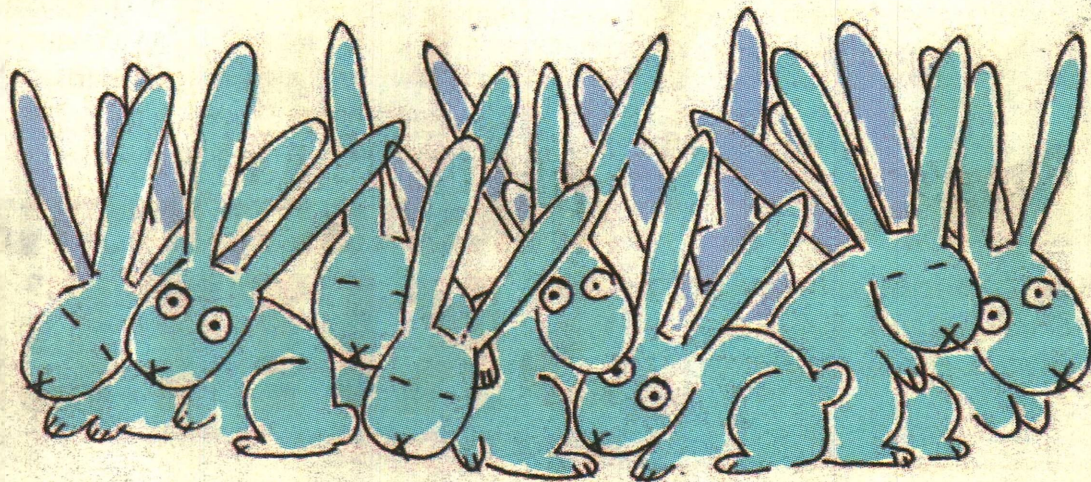
I denne utgåva av Utopia kan du lesa om at studentane ved filosofisk institutt er opprørte fordi dei føler seg oversette i programstyret. Programstyre-ordninga er blitt gjennomført med kvalitetsreforma, og den skal sikra at studentar og tilsette kan påverka innhaldet i studieprogramma ved Universitetet. Intensjonen er at programstyret skal vera studentane og dei tilsette sitt forum for kritikk og forbe­trring av studieprogramma.

Mykje tyder på at ordninga med programstyre fungerer dårleg ved Universitetet i Tromsø idag. Svært få kjenner til kva for oppgåver programstyret har, og mange veit ikkje ein gong kven som sit i programstyret på faget sitt. Med slike føresetnader blir det eit dårleg studentdemokrati, og ingen burde undra seg over at studentane ser på heile studentdemokratiet som irrelevant.

Det er liten tvil om at det norske studentdemokratiet har eit uforløyst potensial i seg. Studentane har store påverknadsmogelegheiter på studiet sitt gjennom arbeidet i programstyret, dersom ordninga fungerer slik som intensjonen er. Me studentar må oppdaga og læra oss å bruka dette demokratiske potensialet før det er for seint. Regjeringa sitt forslag til ny universitetslov viser at sterke krefter arbeider for eit meir toppstyrt universitet. Programstyret kan bli ein av dei ordningane som fell fyrst dersom me ikkje innser kor stor makt denne ordninga gjev oss.

Generøst av samskipnaden

Det er all grunn til å gratulera studentsamskipnaden (SiTø) med deira avgjerd om å likevel gjennomføra kaffeaksjonen på Universitetet og Høgskolen her i byen. Mange av oss frykta at SiTø-styret skulle bruka vinteren på å forsvara sitt vedtatte nei. SiTø-styret har vist generøsitet og vidsyn ved å gjera eit nytt vedtak. Utopia gratulerer!

Utopia – For, om og av venner?

KOMMENTAR

Av Joep Aarts

Tromsø er en liten by. Alle kjenner alle, og det er vanskelig å gå til byen eller universitetet uten å møte venner eller kjente. Og kretsen blir enda mindre når det gjelder den delen av studentmassen som engasjerer seg på noen som helst måte. Nå er det slik at engasjerte studenter gjerne engasjerer seg i flere ting samtidig. Det fører til at en liten del av studentene ofte sitter i stillinger mange studenter ikke har hørt om, og sitter på penger mange andre ikke vet om. Men denne problemstillingen blir jeg nødt til å ta opp en annen gang.

Et annet problem med den lille kretsen av engasjerte studenter, er at man ofte støter på samme personer når man skal skrive en sak for en studentavis. Og det gjelder da som oftest folk man kjenner. Det betyr at det er vanskelige-

re å skrive med den ønskelige og nødvendige distansen.

En grunn til dette er at det rett og slett ikke er nok skribenter i Utopia. Og de som jobber for avisen, har som oftest blitt med på grunn av at en kamerat eller bekjent er med.

Siden det er så få skribenter, kommer det ikke opp så mange saker som man kunne ønske seg. Derfor blir man ofte nødt å komme med egne forslag, og det dreier seg da ofte om ting man selv eller noen kjente driver med. Dette fører til en automatisk og ubevisst inn­snævring av sakene Utopia tar opp. Man kan ikke forvente at skribentene i Utopia kontinuerlig er på høyde med alt som skjer i Tromsø. Og det er ikke akkurat snakk om et skred av tips utenfra på kontoret til Utopia.

Nå høres dette kanskje litt vel alvorlig ut. Etter min mening er Utopia slett ingen dårlig avis, og jeg vil på ingen måte beskyldte skribentene for å

dyrke sitt eget miljø. Men det er viktig å problematisere situasjonen som den er nå, og å gjøre andre studenter sitt ansvar bevisst å formidle alt som skjer i studentmiljøet.

Til en viss grad er det uungåelig at det blir mye skrivning om nærmiljøet, og det trenger slett ikke alltid å være en ulempe. Universitetet i Tromsø er nå engang ikke større. Men likevel er det en litt uheldig at Utopias skribenter blir nødt til å intervju sine bekjente, skrive om sine venner og å kommentere sin egen omgangskrets.

Så kjære medstudenter. Meld dere inn i Utopia for å utvide perspektivet! Gjør Utopia til den brede studentavisen som Universitetet og høyskolen i Tromsø fortjener. Det er lett å stå på sidelinjen og kritisere Utopias snevre dekning av studentlivet i Tromsø, uten å ta pennen fatt.

For 10 år siden

- Sterkt kvinnekriminerende, er studentstyrets nestleder Eirin Ytrebergs umiddelbare kommentar til at SAS, Braathen og Widerøe, uten varsel har endret reglene for studentmoderasjonen på fly. – Det er hovedsakelig kvinner som tar utdanning på heltid etter fylte 31 år. De tre flyselskapene har bestemt seg for å fjerne flyhaik for studenter over 31 år, med begrunnelsen at det norske regelverket må samkjøres med det internasjonale etter EØS- avtalen.

Hentet fra saken- Studenter over 31 år får ikke flyhaik

For 25 år siden

To tredjedeler av låret hviler på stolsetet. 90 grader i knærne. 90 grader i hoftene. Beina med god støtte på gulvet. Støtte av stolen i korsryggen (i svaien). Ca. 90 grader i albuen- armen hviler på arbeidsbordet. Skulderen skal hvile. Stillingen bør varieres med jevne mellomrom pga. blodsirkulasjonen. Men fysioterapeut Heidi Langmoen tilføyer samtidig at: Den aller beste "medisinen" for å unngå slitasje er at man også er i fysisk god form. Dessuten har jo idretten et sosialt aspekt ved seg som også er viktig.

Hentet fra saken- Utgangspunkt i "riktig sittestilling"

Utopia

Utopia er et organ for studentene i Tromsø. Avisa utgis med støtte over semesteravgifta.

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Trykk:
Troms avistrykk
ISSN: 0806-9611

REDAKSJONEN

Pernille Dehli
Christian Grevstad
Glenn Fagervik
Mikkel Berg
Calle Manøver
Agnieszka Brzycka
Lisa Merethe Halvorsen

Clemet Askeheim
Lene Heitmann Rasch
Siw Hildebrand
Ragnhild Hageberg
Victoria Gonzales
Jan Erik Kristiansen
Frithjof Eide Fjeldstad
Anja Kristine Salo

Niels-Petter Johansen
Andreas Myrvold
Ole-Kristian S. Losvik
Benedicte Aas
Joep Aarts
Lone Dybdal
Anna Haugen
Siri K Gaski

3

Onsdag 16. Februar 2005

NEWS IN BRIEF

Break-in at ISU and SSSR
Technical director at UiTø, Kathrine Julin Pedersen, says the burglars entered Teorifagsbygget through the main door, and then broke a hole in the glass walls surrounding the two offices. International Student Union (ISU) and Sami student society in Tromsø (SSSR) lost 1.750 and 2.000 respectively. Pricilla De Wet, president of ISU, is shocked over that it is possible to break in, despite all the precautions taken. This is just one of many break-ins at campus lately. Julin Pedersen encourages all employees and students to report to Trygg Vakt if they see anything suspicious, like people carrying things out of the building at night.

Then came the King After hectic days of preparing for the royal visit, everything was set to greet the King. The university's own orchestra, Ompagniet played and students cheered. The opening ceremony of Teorifagsbygget took place in Auditorium 1. Representatives from Ministry of Education and Research and Statsbygg held their speeches before an enthusiastic principal stole the show. It was quite obvious how proud he was, both of the new building, and the royal visit. King Harald the fifth opened the building by signing the monument. After a tour and a quick briefing of the building and its decoration, the King left the building.

SiTø turns around Studentsamskipnaden in Tromsø (SiTø) has decided to join the coffee campaign after all. International leader in the Student Boards working party, Åsne Refsdal, is delighted. The canteens at the MH-building, Teorifagsbygget and the Teachers College, will charge one more Nkr for coffee in week eight. - One Nkr is a small price to pay to show your solidarity to students elsewhere, who do not have the same privileges as us, says Refsdal. The students can now choose whether they want to participate or not. Coordinator of the student peace price, Erik Myrind is also pleased. He says this is an important step to making the peace prize for all students in Norway, not just Trondheim.

Tid for applaus?

DEBATT

**Av Gaute Kramvik og
Andreas Norum
Moderat Liste**

Som Utopia sier i forrige utgave er det en ny universitets- og høyskolelov på trappene. Den skal faktisk behandles i disse dager i Stortinget, og det er prisverdig at redaktøren tar opp denne saken, da dens utfall vil få konsekvenser for din og min studiehverdag. Selv om det er bra at denne saken blir tatt opp vil vi stille oss kritisk til en del av de uttalelsene som kommer fram i blant annet lederen, noe som særlig gjelder temaet om egenbetaling av studier. Slik loven står i dag sier den ingenting om at høyere utdanning skal være gratis, men dette har like fullt vært et prinsipp i

lengre tid. I Utopia hevdes det at dette prinsippet står for fall, men faktum er at man nå får en styrking i og med at gratisprinsippet for første gang skal lovfestes.

Videre stiller vi oss undrende til Attac sine påstander om at man vil få egenbetaling av høyere utdanning i Norge. Det ligger ikke noe forslag om at man skal ta i bruk såkalte "top-up fees" etter modell fra Storbritannia, så hvor Attac Tromsø har tatt dette fra må fuglene vite... Attacs påstander om dette står også i sterk kontrast til studentorganisasjonenes syn på saken. Både STL og NSU har i sine mediautspill og pressemeldinger berømmet regjeringen for å styrke og lovfeste gratisprinsippet.

Det blir av historieprofessor Hansen fortalt at student-

demokratiet kommer til å forfalle, men etter å ha lest det loven sier om dette temaet lurer vi fælt på hva som ligger bak den uttalelsen. I loven vil man beholde den innflytelsen man har i dag, det vil si garantert 20% eller minst 2 stk studentrepresentasjon i alle beslutningstakende råd og utvalg ved universitetet. Her vil det med andre ord ikke bli noen endring fra dagens situasjon.

Ansvarlig redaktør, Askild Gjerstad, har også i beste fall misforstått lovforslaget når han proklamerer at universitetet skal styres etter noe han kaller en konsernmodell. Det som lovforslaget derimot legger opp til er at universitetsstyret selv kan få bestemme hvorvidt det skal velges eller ansettes en rektor, så hvordan dette kan føre til en sikker død for

studentdemokratiet klarer vi ikke å skjønne.

Når det kommer til næringslivets innflytelse på universitetet registrerer jeg at vår gode mann Askild skyter fra hofta, og dermed bommer grovt. Det er overhodet ikke snakk om at markedet skal styre forskningen. Når universitetene kan samarbeide med næringslivet er dette noe som gir dem mer inntekter, hvilket igjen gjør at de får flere ben å stå på istedenfor å være ensidige avhengig av tilskudd fra staten. Og dette er noe ganske annet enn at markedet styrer forskningen.

Oppsummeringsvis må man kunne si at det er godt lovforslag som styrker rettighetene for studentene og vil bedre situasjonen for universitetene og høyskolene.

Thoralf
Fagertun

NYHETSREDAKTØR
nyhet@utropia.no

Bli hørt!

Kronikk: 6000 - 8000 tegn
Kommentar: 3000 - 4000 tegn
Utrop: maks 2000 tegn

Kontor 77 64 59 03
Mobil 47 76 18 83

STUDENTDEMOKRATI

FOTO: THORALF FAGERTUN

BLIR IKKE HØRT: Christian Torseth og Terje Møien mener demokratiske spilleregler er satt til side for å gjennomføre endringer i filosofifaget mot studentenes vilje.

Opprørt over maktmisbruk

Maktpersoner ved Filosofisk institutt (Fi) setter til side demokratiske spilleregler for å vedta forslag studentene mener vil forringe filosofifaget.

Tekst THORALF FAGERTUN

Det hevder Christian Torseth, studentrepresentant ved Filosofisk institutt, og Terje Møien, tidligere medlem av programstyret for filosofi. Bakgrunnen for misnøyen som nå hersker ved instituttet er et møte i programstyret ved slutten av forrige semester.

- Programstyret hadde ikke en representant for lavere grad, som det skal være i følge reglene. Dessuten hadde en lærer fått innkallelse så sent at han ikke hadde mulighet til å møte, forteller Møien, som selv var til stede på møtet.

En av sakene som ble behandlet omhandlet det faktum at karakterene ved FI er høyere enn landsgjennomsnittet. Programstyret utarbeidet en rapport der det ble foreslått tiltak for å unngå tildeling av for gode karakterer.

Møien og Torseth reagerer kraftig på programstyrets arbeid, både i forkant, under og i etterkant av møtet.

- For det første var det alt for

kort tid fra informasjonen om programstyrets funksjon ble gitt, til innkallelsen av møtet. Det ble dessuten gitt informasjon om retningslinjene underveis i møtet. Det ble påstått at karakternivået ved Fi i Tromsø var høyere enn i landet for øvrig, men det ble aldri gjort noe forsøk på å vurdere karakternivået objektivt for å se om det faktisk er et reelt høyere nivå her enn i resten av landet, sier Torseth.

Oversett og ignorert

Både Møien og faglæreren som ikke kunne møte, var kraftig uenig i programstyrets innstilling. De ble spurt om

de hadde noen innvendinger, og ga klart uttrykk for sin uenighet.

- Jeg leste over innstillingen og det gjorde faglærer også. Uavhengig av hverandre gjorde vi det klart at vi hadde innvendinger. I programstyrets brev til fakultetet er imidlertid ikke noen av disse nevnt, sier Møien.

De to sendte derfor et eget brev til fakultetet der de rettet kritikk mot innstillingen.

- Fakultetet svarte med et brev til instituttet. Det var en cover-up operasjon. Det sto at saken nå var ute av verden og at både faglærer og studenter var inneforstått med konklusjonen, forteller Torseth,

og understreker:

- Det er i beste fall underslåing av fakta.

Studentene har flere ganger senere prøvd å få en oppklaring fra fakultetet.

- Vi får ingen klare svar. De gjemmer seg bak byråkratiske formuleringer. Tilbakemeldingene vi får gjenspeiler holdningen i brevet fra fakultetet; det blir ikke tatt hensyn til våre innvendinger, meddeler Møien.

- Innflytelses rike personer har klare meninger om saken. De har mulighet til, og forsøker også, å gjennomføre sine forslag, uten hensyn til demokratiske spilleregler. Å kommunisere med parten på den

REDAKSJONSMØTER:
Onsdag 16/02 kl 2000 på driv
Mandag 21/02 kl 1615 på desken i Breiviklia

5

Onsdag 16. Februar 2005

STUDENTDEMOKRATI

- Kritikken ignoreres

Filosofiprofessor Arnt Myrstad er sterkt kritisk til programstyrets konklusjoner. Men han føler at innvendingene hans blir ignorert av både insittutt- og fakultetledelsen.

Tekst THORALF FAGERTUN

Myrstad var på reise da programstyret innkalte til møte med fem dagers varsel. Dermed ble rapporten som konkluderte med at karakternivået måtte korrigeres, utarbeidet uten ham. Myrstad ble senere bedt om å kommentere rapporten. Han ga da uttrykk for at han var sterkt uenig, men hevder kritikken ble utelatt fra rapporten. Senere har han prøvd å få sine synspunkter hørt, men er blitt konsekvent ignorert. - I et møte i fagstyret før jul

var det uvanlig stort oppmøte av både studenter og ansatte. Det ble rettet unison kritikk mot de kvalitetssikringstiltak programstyret hadde foreslått, forteller Myrstad.

- Men kontorsjef Pål Bye Jensen avbrøt møtet med den begrunnelse at det ikke var noen vits i å diskutere, fordi saken allerede var avgjort. Den har dermed ikke blitt demokratisk behandlet på noe nivå. Saken har fått en veldig ufullstendig behandling, med hensyn til dens viktighet, understreker han.

Myrstad reagerer på at ingen i verken instituttet eller fakultetets ledelse har vist vilje til å imøtegå kritikken fra ansatte og studenter.

Manglende vurdering

Myrstad understreker at det gjort for liten innsats for å finne ut om karakternivået i virkeligheten er kunstig høyt eller om nivået faktisk er reelt høyere i Tromsø enn i resten

av landet. Professoren mener det finnes mange grunner til ikke å stole blindt på statistikkene.

- Det finnes mange spesifikke grunner til at karakternivået er så høyt, sier han og trekker fram et eksempel på et kurs der det før kvalitetsreformen ble krevd laud av studentene for å få godkjent kurset. Etter kvalitetsreformen ble karakteren B satt som krav. Dermed ble det et høyere gjennomsnitt av denne karakteren.

Myrstad er helt enig i at det trengs eksterne sensorer for å yte studentene en rettferdig eksamensvurdering. Men han er totalt uenig i at det trengs såkalte all-roundsensorer.

- Eksterne sensorer bidrar til at vi får karakterer som er sammenlignbare med resten av landet. Det er den eneste måten vi faktisk kan få vite om nivået i Tromsø er reelt høyere eller ikke, sier Myrstad.

- Men hvis det stemmer at all-roundsensorer ikke trenger å ha kompetanse i det emnet de skal vurdere, vil det føre til en nivellering av filosofifaget.

Uheldig utvikling

Den manglende viljen til demokratisk behandling fra instituttet og fakultetets side, tror Myrstad bunner i en iver etter å få fart i en utvikling av filosofifaget. En utvikling mange, ham selv inkludert, er uenig i.

- Sterke krefter på instituttet har interesse av at filosofifaget utvikler seg undervisningsmessig fra det forskningsrelaterte-, -intergrerte og -baserte til et fast pensum, som kan undervises av flere av lærerne.

Tankegangen Myrstad ser symptomer på er økonomisk motivert. Ved å redusere antall forskerstillinger og øke antall undervisningsstillinger vil universitetet spare penger. Da trenger man et pensum som ikke krever spesialkunnskap, altså forskerkunnskap, for å undervises.

- I dag mener jeg vi får til veldig god undervisning ved at studentene får delta i forskningsprosessen. Ved å ha samme pensum år etter år forsvinner dette aspektet, understreker Myrstad.

faglærer frykter Møien og Torseth kan forandre læringsprosessen til det verre.

- Det vil føre til en ny måte å skrive oppgaver på. Slik det er nå kan studentene spørre faglærer om veiledning underveis. Fjernes faglærer mister studentene muligheten til å få råd om prioriteringer og veivalg fra en person med oversikt over faget, og stiller svakere til å forsvare sin egen oppgave overfor sensor, sier de to.

Studentene aner ideologien som ligger bak prosessen som nå er satt i gang på Filosofisk institutt.

- Det er fullstendig i tråd med utviklingen mot en markedsøkonomisk tankemåte. Lærere blir utskiftbare og trenger ikke spesialkompetanse. Det etterspørres en lærertype som kan formidle og forvalte en type pensum som er formalisert, og det vil bli det samme pensum fra år til år, frykter Torseth.

- Det vil bety slutten for forskningsbasert undervisning. Er pensumet likt fra gang til gang vil det uthule hele faget, og ødelegge mulighetene til den enkelte student for å utvikle seg faglig.

Avviser påstandene

Kontorsjef Pål Bye Jensen kjenner seg ikke igjen i virkelighetsbildet som blir tegnet opp av studentene og professor Myrstad.

Tekst THORALF FAGERTUN

Bye Jensen understreker for det første at det er programstyrets plikt å kommentere et så åpenbart synlig avvik som tilfellet var i karakterstatistikkene og understreker for det andre at det ikke er noen målsetning for instituttet og fakultetets ledelse å få karakterene ned.

Videre avviser han beskyldningene om at saken ikke har vært demokratisk behandlet og at kritikerne ikke har fått komme til ordet.

- Terje Møien var til stede på møtet. Det ble sendt innkallelse til Arnt Myrstad, men han møtte ikke. Vi visste ikke at

han var bortreist og kan heller ikke ta ansvar for å løpe rundt på instituttet for å sjekke om folk er på jobb eller ikke, sier Bye Jensen.

Både Møien og Myrstad fikk som kjent anledning til å kommentere programstyrets rapport i ettertid. Møien og Myrstad mener deres kritikk ikke ble tatt til etterretning i rapporten; Bye Jensen avviser dette.

- Jeg spurte om de hadde noen vesentlige innvendinger mot programstyrets rapport. Det hadde de ikke, sier kontorsjefen.

Myrstad sendte senere et brev til fakultetet der han ga grundig uttrykk for sin kritikk, særlig med hensyn til forslaget om bruk av all-roundsensor. Myrstad ba om at dette brevet skulle legges til programstyrets rapport. I svarebrevet fra fakultetet går det fram at dette ble gjort, men at programstyrets rapport ikke legges ved Fakultetsrapporten som leveres til Universitets

direktøren, og som ligger til grunn for kvalitetssikringstiltakene som blir gjennomført ved fakultetet.

Bye Jensen viser til et brev fra instituttlederen han mener demterer Myrstads påstand om at all-roundsensorer vil kunne mangle kunnskap om emnet de skal bedømme. I brevet heter det blant annet: "Selvsagt kan det skje at hovedfagsoppgaver/masteroppgaver har et tema som krever spesialkompetanse. I så fall må vi finne en sensor som besitter denne spesialkompetansen."

Kontorsjefen deler dermed hverken Myrstads eller Møien og Torseths bekymring for filosofifagets fremtid. Instituttleder Petter Nafstad sier imidlertid at han ønsker en debatt om problemstillingen velkommen.

Kjenner du til programstyrer som ikke fungerer?

tips@utropia.no

andre siden av bordet er som å kjempe mot vindmøller, sier Torseth.

Frykter filosofifagets fremtid

Det er i hovedsak to av forslagene i programstyrets innstilling Møien og Torseth reagerer på. Det ene er innføringen av såkalte all-roundsensorer. Det andre er forslaget om å fjerne faglærer fra eksamenskommissjonen.

- En all-roundsensor vil ikke ha spesialkunnskap i det emnet han skal være sensor i. Det betyr at særegenhet og forskning ikke vil bli belønnet, mener Møien. Eksamenskommissjon uten

Politikere møter studenter

Som en del av NSU's (Norsk Studentunion) Vinterkonferanse 2005, samles rundt 90 personer til debatt under temaet "Norsk høyere utdanning – visjon og virkelighet?". Med på duellen er Erna Solberg (H), Jens Stoltenberg (Ap) og Carl I. Hagen (Frp), i tillegg til NSU's tillitsvalgte, utdanningspolitikere, andre ansatte i utdanningssektoren og

alle studenter som måtte ønske.

Temaer som skal debatteres er blant annet høyere utdanning, finansiering av utdanning, internasjonalisering og forskning. Politikerne må svare for seg, og dette er ikke åpent for å sno seg unna.

STUDENTDEMOKRATI

-Uvitande om eigen innverknad

Leiar i studentstyret sitt arbeidsutval, Anja Uglem, er uroa over at studentane ikkje kjenner til kva for muligheter dei har for å forbetra studieprogrammet sitt.

Tekst ASKILD GJERSTAD

-Kvifor er programstyret viktig?
-Fordi programstyret (PST) er studentane sitt evalueringsforum, og dei representerer studentane sin mulighet til å påverka studiane sine. PST har ansvar for å rapportera til universitetsadministrasjonen om studentane og forelesarane si kvalitetsvurdering av fag og undervisning. Dersom denne ordninga ikkje fungerer, kan

det føra til misnøgde forelesarar og studentar. Spesielt studentane føler at dei ikkje har nokon plass å gå med kritikken sin.

Uglem peikar på at det finnes omlag femti PST på UiT. Eit problem er at det er svært vanskeleg å få oversikt over alle PST ved UiTø. Ho har sjølv opplevd at fakulteta sjølv ikkje har oversikt over kva for program dei tilbyr.

-Synes du at ordninga med programstyre fungerer idag?

-Eg trur at praksis i ordninga fungerer svært ulikt frå program til program. Eit stort problem er at studentane og forelesarane ikkje forstår viktigheten av evalueringa som PST skal gjennomføra. Det er dessutan eit stort problem at nesten ingen studentar kjenner

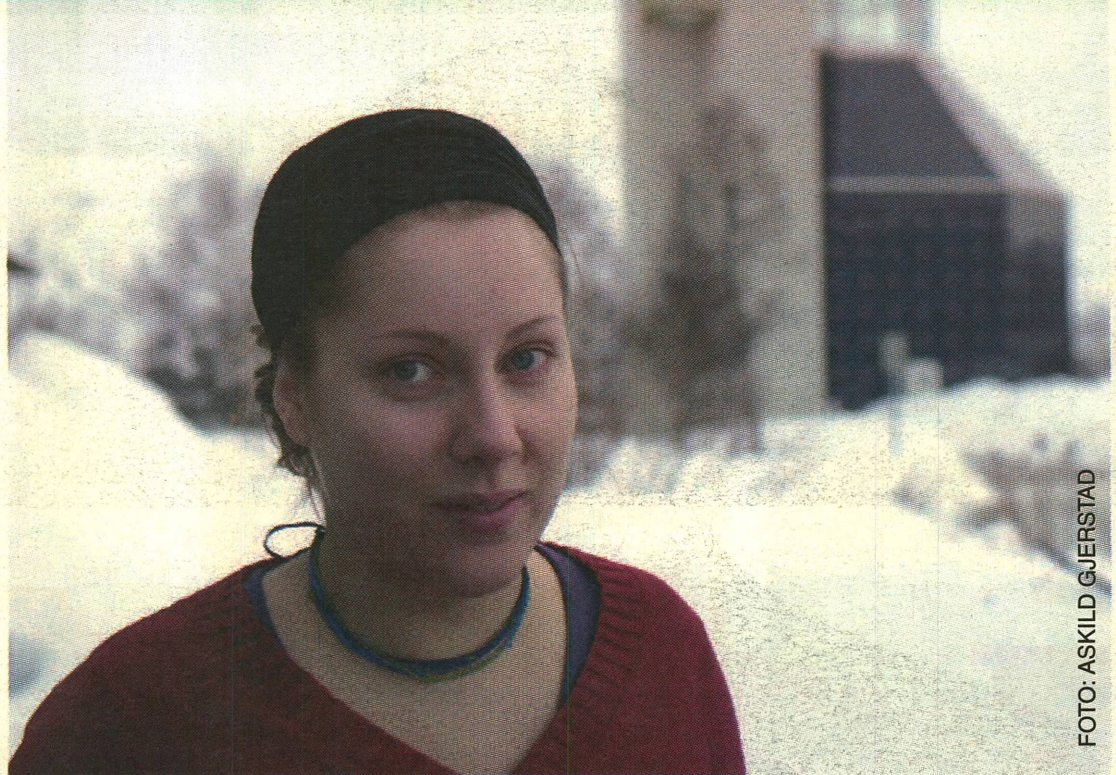

FOTO: ASKILD GJERSTAD

PROBLEM: Anja Uglem seier at det er eit stort problem at så få kjenner til programstyre-ordninga.

til ordninga. Ei undersøking på NFH i fjor vår viste at berre 12,5% visste kva for oppgaver PST har.

-Også her er nok praksis svært ulik. Me kjenner til at PST fungerer godt på nokre fag, men me kjenner også til enkelte fag kor studentane

ikkje føler seg høyrte. Generelt er det også her eit problem at det er vanskeleg å ha oversikt over alle PST.

SiTø ombestemmer seg

Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø) har bestemt seg for likevel å gjennomføre kaffeaksjonen. Åsne Refsdal i studentstyrets arbeidsutvalg er henrykt.

Tekst THORALF FAGERTUN

Dermed unngår SiTø å være den eneste samskipnaden i landet som ikkje støtter kaffeaksjonen til inntekt for Studentenes fredspris. SiTø's nye styreleder, Hanne R. Hansen tok signalene fra studentstyret til etterretning og tok kontakt med samtlige styremedlemmer i samskipnaden.

- Vi ble enige om å gjennomføre aksjonen. Siden det ikke er noe offisielt styremøte før 23. januar, blir dette gjort gjennom administrasjonen. Det er altså ikke noe offisielt styrevedtak, forklarer Hansen.

Kaffen i samskipnadens tre største kantiner vil dermed bli en krone dyrere i uke åtte.

Det vil si at prisen øker ved kantinen på Teorifagsbygget, MH-bygget og lærerhøgskolen.

Hansen forklarer hvorfor SiTø likevel ønsker å gjennomføre aksjonen.

- Det er et veldig bra tiltak. Vi reagerte på at Tromsø-studenter ikke har noen som helst innflytelse på fredsprisen, men denne aksjonen skal hjelpe prisen å bli uavhengig og dermed nasjonal. Vi synes det er en veldig god tanke bak denne aksjonen, oppsummerer hun.

Kompromiss

Internasjonalt ansvarlig i studentstyrets arbeidsutvalg, Åsne Refsdal, er meget glad for at kaffeaksjonen blir en realitet også i Tromsø.

- Vi er veldig fornøyd. Dette gir oss en mulighet til å sette fokus på fredsprisen og skape engasjement blant studentene, understreker hun.

SiTø har satt som krav at studentorganisasjonene bidrar med informasjon om fredsprisen og det skal skje. En representant fra den colombianske studentorganisasjonen

FOTO: THORALF FAGERTUN

VIKTIG AVGJØRELSE: Åsne Refsdal i studentstyrets arbeidsutvalg er henrykt over at SiTø likevel sier ja til kaffeaksjonen.

ACEU, årets fredsprisvinner, kommer til Tromsø mandag 21. januar og skal benytte anledningen til å fortelle om situasjonen for studentene i Colombia. I tillegg vil det bli et vidt spekter av arrangement tilknyttet fredsprisen gjennom hele uke åtte.

At kaffeaksjonen bare gjennomføres på de tre største kantinene, kan Studentstyret leve med.

- Det er et kompromiss. Et av

ankepunktene til SiTø var at aksjonen ikke var valgfri, men nå kan studenter og ansatte selv velge om de vil betale en krone mer for kaffen eller ikke, sier Refsdal.

- Dette var en prinsipp sak. En krone er en veldig liten utgift for å vise solidaritet med studenter andre steder i verden som ikke lever under de samme gode forhold som vi gjør.

Alle er med

Koordinator for Studentenes fredspris, Erik Myrind, er naturlig nok også fornøyd med SiTø's ombestemmelse.

- Det er vi kjempeglad for. Det er veldig bra at alle universitetene i Norge har lyst til å støtte fredsprisen gjennom kaffeaksjonen. Dette er et viktig steg på vegen til å gjøre fredsprisen til en pris for alle studentene i Norge, ikke bare studentene i Trondheim, understreker han.

Clemets nederlag

Når utdannings- og forskningskomiteen legger fram sin innstilling, ligger det an til et kraftig nederlag for utdanningsministeren. Kristin Clemet vil oppleve motstand fra en enstemmig komité på flere av de sentrale elementene i lovforslaget, i følge Universitas. De går for ordningen med at rektor fortsatt skal velges av et styre. Det legges også

inn merknader som understreker at universiteter fortsatt skal være autonome institusjoner og legger vekt på at forskningsfriheten skal sikres.

7

Onsdag 16. Februar 2005

UNIVERSITETSLOVEN

SØREN FREDRIK WOIE: Kritikerne feiltolkar lovteksten

Imøtegår kritikken

Intensjonen vår er at norske universitet skal verta meir konkurransedyktige, seier nestleiar i utdanningskomiteen Søren Fredrik Woie (H) som svar på den kritikken som er komen mot forslaget til ny Universitets- og høgskulelov.

Tekst ASKILD GJERSTAD

Woie representerer Nordland Høgre på Stortinget, og han imøtegår all kritikken som vart reist mot universitetslova i forrige utgåve av Utopia. Han er uenig med Attac i at retten til lik utdanning er truga. -Hovudprinsippet er at all utdanning som fører fram til ein grad skal vera gratis. Den nye lova opnar ikkje for noko anna enn det som er praksis i dag. Den paragrafen som opnar for eigenbetaling, gjeld tilbud som er skreddersydd for næringslivet, det vil sei nettbasert utdanning og ulike deltidsutdanninger.

-Kritikken mot lovforslaget har likevel vore at dåke opnar for at

til dømes BI kan ta betaling for utdanning som dei får statstøtte til. Stemmer dette?

-Dette er ikkje rett. Dei som får fullfinansiert studiet frå staten si side, skal ikkje ha rett til å ta studentbetaling. Pinsippet om gratis studierett blir vidareført i vårt lovforslag.

-Professor i historie ved UiTø, Lars Ivar Hansen, påstår at den nye organiseringa av leiinga ved universitetet kan koma til å truga studentdemokratiet. Har han rett?

-Kjerna i forslaget vårt er at institusjonane sjølv skal få velgja kva for styreform dei ynskjer. Dersom styret ynskjer å endra på organisering og styringsstruktur, så har dei mulighet til det.

Programstyra kan med andre ord fjernast med eit pennestrok dersom universitetsstyret går inn for det?

-For så vidt, men det er viktig å understreka at studentane får to av tolv representantar i universitetsstyret. Saman med dei universitetstilsette sine representantar utgjør dei eit fleirtal i styret, og det er vanskeleg å sjå for seg at dette fleirtalet vil gjennomføra eit slikt grep.

-Kvifor vil dåke fjerna forskningsfridomen til dei vitenskapenleg tilsette på Universitetet?

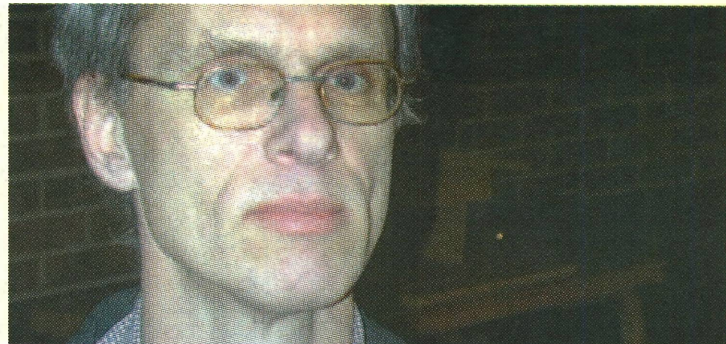
-Me synes at universitetsleiinga må få større innverknad på forskninga ved institusjonane. Universiteta må få forska på det som er viktig for institusjonen og landsdelen, og dette kan koma i konflikt med den enkelte forskaren sine interesser.

-Inneber ikkje dette lovforslaget så store endringar i norsk høgare utdanning at det bryt med Høgre sin konservative tradisjon?

-Me skal venta med å trekka alt for dramatiske konsekvensar av dette lovforslaget. Eg er overbevist om at den nye lova kjem til å verta god etter forhandlingane i Stortinget.

-Synes du dette var eit svar på spørsmålet mitt?

-Ja, i stor grad. Poenget er at dersom dei norske universiteta skal greia å hevda seg i den internasjonale konkurransen i framtida, treng me ei ny organisering og ein ny forskningspolitikk. Og det er god konservativ tradisjon å oppnå gode resultat.

-Forslaget er eit forvarsel

Sjølv om nokre av regjeringa sine forslag ser ut til å bli nedstemt i Stortinget i denne omgang, kjem alle desse forslaga til å prega norsk utdanningsdebatt i tiåra framover, seier Paul Bjerke.

Bjerke, som er tilsett som forskar i De Facto, har brukt mykje av tida si det siste året på utdanningsloven. Han trur at forslaget til utdanningslov frå regjeringa er eit forvarsel om kva som vert premisane for utdanningsdebatten framover.

-Me ser ute i Europa at eigenbetaling av studier presser seg på, og kravet om marknadstilpassing av forskning kjem til

å koma sterkare og sterkare i åra framover.

Bjerke holdt i forrige veke eit foredrag ved UiTø med tittelen "Er den frie forskingen truet?". Svaret han gav var eit eintydig ja, og Bjerke peika og på andre problematiske sider ved regjeringa sitt lovforslag.

-Eit av problema med forslaget, har vore at det på fleire område er svært uklårt kva forslaget inneber for norsk høgare utdanning. Debatten omkring eigenbetaling er eit av områda der det er uklårt kva som skal lesast ut av teksten i lovforslaget. Medan Høgre med Kristin Clemet i spissen hevdar at lovforslaget ikkje opnar eigenbetaling, fryktar fleire i opposisjonen at lik rett til utdanning er historie i Norge dersom lovforslaget går gjennom.

Vet du nok om utviklingsland ?

SEMUT setter fokus på miljø- og utviklingstudier ved:

- Student-, reise- og prosjektstøtte, informasjon, m.m.
- Mastergradsstipend
- Prosjekt- og kursutvikling
- Sør-lærekrefter til annonsert kursvirksomhet

SEMUT vil fremme kunnskap om utviklingsland

Søknadsfrist: 01 mars 2005

Mer info om SEMUTs strategimidler:

uit.no/semut/strategimidler

eller: Håkon Fottland, SEMUT, Øvre Lysthus, (776) 45529

Innbrudd hos ISU og SSSR

Kontorene til ISU og SSSR ble lørdag frastjålet pengeskrin med til sammen omlag 4.000 kroner.

Tyvene har kommet seg inn i Teorifagsbygget på normalt vis, men brutt seg inn døren til studentorganisasjonskontorene i Teorifagsbygg 2. Vel inne har de knust hull i glassveggene til kontorene tilhørende Internasjonal Student Union (ISU) og

Samisk Studentforening (SSSR).

Det opplyser teknisk direktør ved UiTø, Kathrine Julin Pettersen.

Priscilla De Wet, president i ISU, er sjokkert over innbruddet.

- Dette er opprørende. Det er tatt så mange forhåndsregler, men likevel er det mulig å bryte seg inn, sier hun.

ISU oppbevarte 1.750 kroner i sitt pengeskrin mens SSSR i

Eie eller leie?

Stadig flere studenter velger å kjøpe bolig i stedet for å leie.

Banksjef Mette Henriksen anbefaler at du sparer penger på bok, hvis du vil få oppfylt boligdrømmen din.

Tekst THORALF FAGERTUN

- Vi har merket en kjempestor økning blant unge folk som ønsker boliglån, sier Henriksen, banksjef i Postbanken Troms.

Alt fra single studenter, via par, til kollektiv, kjøper nå bolig i Tromsø. De fleste bankene tilbyr såkalte førstehjemslån, som gir adgang til å låne opptil 100 prosent av kjøpesummen.

- Erfaring viser at boligkjøp er en veldig god investering, meddeler Henriksen, men advarer:

- Det er dyrt å kjøpe bolig, vanvittig dyrt.

Det er både fordeler, og ulemper med å eie bolig. Henriksen understreker at kjøpere må tenke over alle utgiftene som følger med det å eie.

- Kommunale avgifter, vedlikehold, forsikringer. Men når du leier, betaler du husleie til

en huseier. Det er penger rett ut av vinduet. Tar du opp lån, kan du trekke av på skatten hvis du har inntekt, sier hun.

Knuser drømmer

Hvis drømmeprospektet dukker opp, understreker Henriksen at du er hjertelig velkommen til å ta kontakt med banken. Men ikke alle studenter som er på boligjakt evner å være realistiske.

- Det har skjedd at vi må knuse drømmer, beklager banksjefen.

Mette Henriksens hovedbudskap til potensielle boligkjøpere er:

- Spar! Om så bare en 100-lapp i måneden. Det er viktig å ha penger på konto, for den dagen kommer da du er på boligjakt, garanterer hun.

De fleste studenter er imidlertid ikke flink til å spare, til tross for at myndighetene har opprettet et eget sparetilbud for unge mennesker; BSU - boligsparing for unge. Her gis det et direkte skattefradrag på 20 prosent av det du sparer i året, forutsatt at du er under 34 år. Hvis du vil benytte denne skattefordelen, kan du imidlertid ikke spare mer enn 15.000 i året.

Skattefordeler ukjent

MMI gjennomførte i fjor vinter en undersøkelse blant mål-

gruppen for BSU. Undersøkelsen viste at bare 15 prosent av de mellom 18 og 33 år vet hvor stor skattereduksjon BSU-sparing gir. 42 prosent av de spurte benyttet BSU.

Henriksen viser til tidligere undersøkelser gjennomført av Postbanken vedrørende økonomiske vaner blant studenter,

der det har kommet frem at de fleste tromsøstudenter heller ønsker å spare enn å bruke et eventuelt overskudd av penger.

- Spar i BSU hvis du ønsker å kjøpe bolig. Det vil gjøre det mye enklere å komme inn på boligmarkedet, understreker hun.

FOTO: THORALF FAGERTUN

SPAR. Banksjef Mette Henriksen anbefaler studenter å spare hvis de vil ha mulighet til å komme inn på boligmarkedet.

- Vanskelig valg

Jusstudent Grete Brandser Nilsen (19) har nettopp kjøpt leilighet.

Tekst THORALF FAGERTUN

Sammen med kjæresten har Brandser Nilsen investert i en 3-roms selveierleilighet til 1.760.000 kroner. Paret måtte gå noen runder med seg selv før de valgte å sette seg så grundig i gjeld.

- Det er mye man må tenke på før man bestemmer seg for å kjøpe. Skal man virkelig bruke så mye penger? Hvis renta stiger, klarer man utgiftene? Jusstudenten svarte ja på begge spørsmålene og angret ikke på det. Men hvis kjæresten også

hadde vært student, ville hun neppe dristet seg inn på boligmarkedet.

- Han jeg er sammen med er i fast jobb. Er man to studenter er det ikke mye man kan få i lån, hvis man ikke er i jobb ved siden av, sier hun.

Mange fordeler

Brandser Nilsen har tidligere leid bolig. Nå gleder hun seg over fordelene ved å eie.

- Det er godt å betale penger til seg selv, i stedet for en huseier. Og så er det godt å få noe eget også. En selveierleilighet har man litt mer kontroll og styring over, og man kan gjøre hva man vil med den, smiler hun.

- Nå gleder jeg meg bare til å flytte inn.

Den unge boligkjøperen er klar over at hun er, nettopp, ung. Det tror hun bare er en fordel.

- Det er bedre å begynne å betale tidligst mulig. Det er en fordel å komme seg inn på markedet nå, for det blir neppe noe lettere med årene, understreker Brandser Nilsen, med tanke på de stadig stigende boligprisene.

- Og en gang må man inn på markedet uansett.

Stiller sterkt

Å kjøpe bolig er i følge jusstudenten en langtekkelig og krevende prosess.

- Det er mye styr og mange papirer. Man må søke om lån og det er i det hele tatt mye å holde rede på, forteller Brandser Nilsen.

Hun og kjæresten så på en del leiligheter før de fant sin

utvalgte. Hun understreker at ikke alle opplysninger kommer frem på prospektene.

- Vi så på noen borettslagsleiligheter. Her er det lite innskudd, men mye fellesgjeld. Det betyr høy husleie, og hvis rentene stiger har man ikke mye man skulle ha sagt.

- Vil du anbefale andre studenter å investere i bolig?

- Det kommer veldig an på. Man må i hvert fall tåle at renta stiger, sier Brandser Nilsen.

Jusstudenten valgte kjøp blant annet fordi hun vet at hun skal være i Tromsø en del år. Hvis hun bestemmer seg for å flytte, kan hun sannsynligvis regne med et pent overskudd etter salg av leiligheten.

- Uansett om vi velger å bli boende her eller flytte, stiller vi kjempesterkt, smiler Brandser Nilsen.

følge Julin Pettersen ble frastjålet omlag 2.000 kroner. Denne hendelsen føyer seg inn i en lang rekke tyverier ved universitetet den siste tiden. Julin Pettersen oppfordrer både studenter og ansatte til å passe på og melde fra til Tryggvakt hvis de ser noe mistenkelig, for eksempel personer som kommer bærende med utstyr ut av universitetet på kveldstid.

FOTO: THORALF FAGERTUN

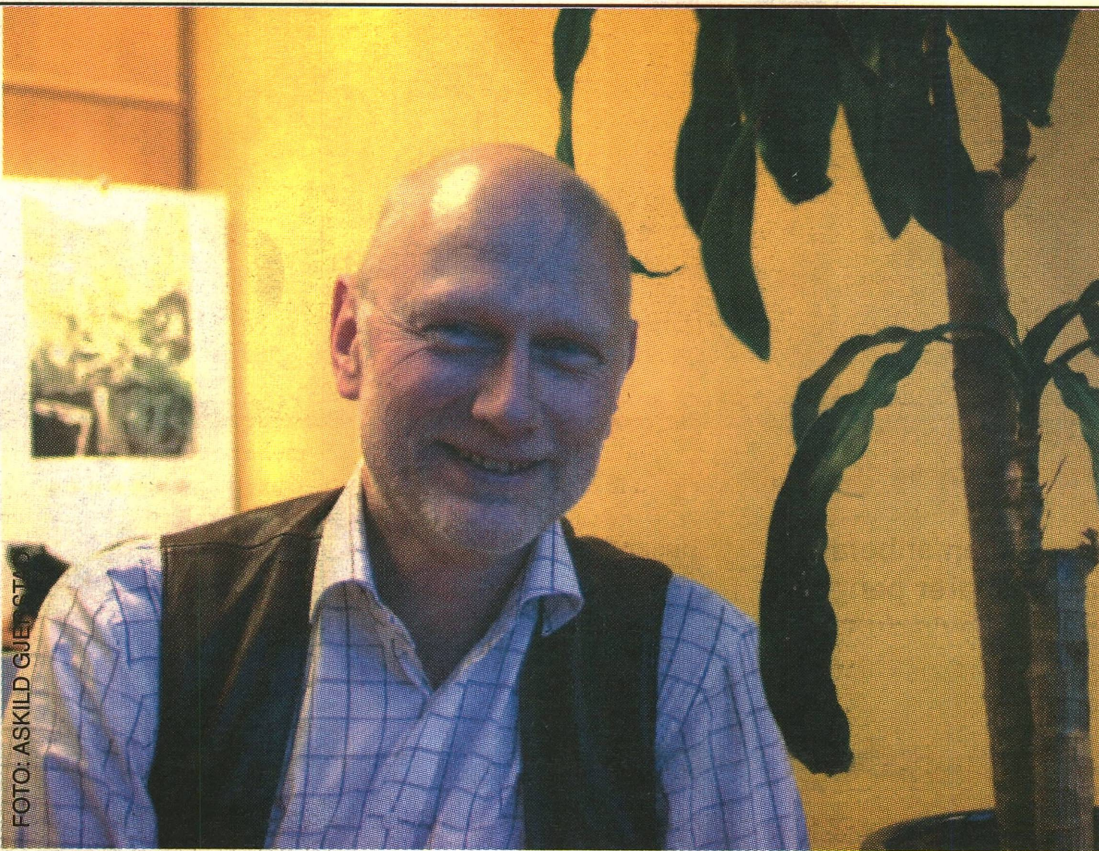

FOTO: ASKILD GJERSTAD

SLAGER! Håkon Fottland håpar at internaasjonalt seminar skal nå gamle høgdar

Nytt liv i Internasjonalt seminar

Håkon Fottland håpar det finnes nok engasjement i Tromsø til å blåsa liv i den gamle slageren Internasjonalt Seminar.

Tekst ASKILD GJERSTAD

Fottland arbeider for SEMUT, som er ein organisasjon som skal styrkja kunnskapen vår om utviklingsland. SEMUT har sidan oppstarten i 1993 finansiert drifta av Internasjonalt Seminar, som frå byrjinga av var sterkt knytt til studentmiljøet ved UiTø. Seminarserien er organisert under ein paraply av friviljuge organisasjonar i Tromsø, kor SEMUT og FN-Sambandet har hatt som oppgåve å samordna og administrera arbeidet. Internasjonalt seminar har vore eit viktig forum for internasjonale politiske spørsmål og solidaritetsspørsmål i Tromsø, og det går endå gjetord om nokre av møta på slutten av 90-talet.

-På denne tida var det ikkje uvanleg at Mack-kjellaren var overfylt, eg hugsar spesielt at fleire måtte følgja seminara gjennom vindauga då Johan Galtung og Jacob Jervell kom på besøk.

Fottland fortel at oppslutningen om Internasjonalt seminar har blitt mindre dei siste åra. Interesse frå både publikum og arrangørar har minka, og det siste to åra har seminara funnet stad med svært ujamne mellomrom.

-Er det ikkje eit paradoks at interessa for solidaritetsspørsmål i Tromsø har dabbt av etter protesten mot verdsbanken i Seattle i 1999, medan resten av landet og verda har opplevd auka engasjement omkring desse spørsmåla?

Jo, for så vidt. Eg trur at det er mange årsaker til dette. Positivt er at det no er fleire beslekta arrangement i Tromsø; laurdagsuniversitetet, statsvitskap, Peace forum, Raude Kross-kaféen m.fl. Vidare måtte me bytta møtelo-

kale på grunn av konkurs, og SEMUT og FN Sambandet har mindre kapasitet til å jobba med Internasjonalt Seminar enn før. Me er avhengig av at medlemsorganisasjonane tek eit tak, gode seminar krev godt forarbeid. Det er ikkje pengar som manglar, det me treng er folk som vil gjera ein innsats. Eit anna problem er at møtetema kan ha havna utanfor folk sitt interessefelt, me må ta opp problemstillingar som er meir aktuelle.

-Kva vil dåke gjera for å få Internasjonalt seminar på beina att?

No i vår har me konkrete planar for 6-7 seminar. Truleg allereide torsdag 24.februar. Og på sikt set vi vår lit til det nye biblioteket i byen. Eg er dessutan svært imponert over den seminaraktiviteten som skjer i studentsamfunna i Bergen og Oslo. Det er ikkje umogeleg å dra store seminar til Tromsø heller. Kvifor skulle ikkje Arne Treholt koma hit, når han kjem til studentsamfunna i Oslo og Bergen?

Halo Pohjola!
Halló Norðurlönd!
Hallo Norden!
Hallå Norden!

Flytte, studere eller arbeide i Norden?

Hallo Norden veileder deg gjennom byråkratiet
Tlf: 21 02 19 99 E-post: hallo@norden.no

www.HalloNorden.org

er nye selveierleilighet. Jusstudenten tror hun har gjort en klok investering.

New ISU board elected

ISU held their general assembly last Wednesday. The president of ISU, Priscilla De Wet, is the only member of the board from last autumn who will continue for the spring semester. Gabriela Sirbu has been elected vice-president, and says this about ISU's work the next semester: -Our main focus is to get in contact with all the 600 international

students in Tromsø, at the moment only around 200 are registered in our database. We will also continue to be politically and socially active in the University, and this semester we will try to establish a closer connection to other organizations.

Portrettet

I MEKTIG SELSKAP: Fra venstre: Internasjonal sekretær i Koreas arbeiderparti, NKP-delegasjonens ciserone i DFR Korea, Formann Hans I. Kleven, NKP, President Kim Il Sung, Turid Westberg, NKP og Gunnar Kristiansen, NKP.

På besøk hos Kim Il Sung

Som medlem i Norges Kommunistiske Parti fikk Gunnar Kristiansen besøke Nord-Koreas leder Kim Il Sung. Nå studerer han historie ved UiTø.

Tekst BÅRD FOLLERÅS

Man kan trygt slå fast at Gunnar Kristiansen er en uvanlig student. Han begynte ikke å studere før han ble 55 år, og nå holder han på med mastergraden i historie. Han har drevet på med mye i sitt lange arbeidsliv. Som femtenåring reiste han utenriks i sjøfart, og siden den tid har han gjort alt fra å være maskingutt, motormann, platearbeider og barnehageassistent til å jobbe i arbeidsformidlingen. Det som derimot ikke har forandret seg er hans tro på kommunismen.

- Når og hvorfor meldte du deg inn i NKP?

- Jeg meldte meg inn i partiet i 1968, men sympatiene gikk lenger tilbake. Grunnen til at jeg valgte NKP var at det var det revolusjonære alternativet, samt at min far var med fra stiftelsen i 1923. Det eksisterer

ikke noe annet alternativ for meg.

- Når du sier at NKP er det eneste revolusjonære alternativet som har vært vil mange rynke på nesen. Har du glemt AKP som var stor på 70-tallet?

- Nei, jeg har ikke glemt AKP, men de var aldri et reelt alternativ. AKP hadde i motsetning til oss ikke noen forankring i arbeiderklassen, og det kan du se på hvor de som var med der befinner seg nå. De fleste er høyt på strå i et samfunn de prøvde å bekjempe. AKP gjorde også mange tabber, for eksempel drev de på med overvåkning av oss. Faktisk hadde nok AKP like mye på meg som overvåkningspolitiet.

- Du har vært på besøk i Nord-Korea, kan du fortelle litt om det?

- Midt på åttitallet var jeg med i partiets internasjonale utvalg som blant annet var kontaktleddet mot andre kommunistiske partier, og da fikk jeg reise til flere andre land. Et av de landene var DFRK - Nord-Korea, og den reisen var veldig spesiell. Vi fløy via Sovjetunionen og derfra til Nord-Korea. I grenseområdet mot Korea fikk vi to militære følgefly, og når vi landet var det lagt ut rød løper.

Et orkester spilte og medlemmer av sentralkomiteen i Koreas arbeiderparti møtte oss. På turen inn til hovedstaden kjørte vi i hver vår limousin, og ved veien jublet folkehavet. Først trodde vi det var til ære for oss, men de flere tusen var utkommandert til å juble over en bryter som hadde vunnet et mesterskap i Europa.

- Hva skjedde når dere kom frem til Pyongyang?

- Da viste regjeringen oss mye av den koreanske kultur. Vi så for eksempel et teaterstykke som handlet om Koreas historie. Dette var temmelig spesielt ettersom alle de ca. 6000 som så stykket reiste seg og klappet når vi kom inn, og alle fikk en personlig tolk. Vi dro og til demarkasjonslinja mellom nord og sør hvor det er satt opp en stor mur, og hvor de på andre siden har mange atomstridshoder pekende nordover. Vi sto på utkikksposten og vinket til de amerikanske soldatene som sto vakt på andre siden. Vi hadde også en festmiddag med sentralkomiteen i Koreas arbeiderparti. Jeg skrev talen som NKPs leder, Hans Ingemann Kleven, holdt. Både Kim Il Sung og nåværende statsleder

Kim Jong Il var tilstede og vi koste oss med god mat og den beste cognac. Under oppholdet hadde vi hver vår suite på gjestehuset for partiledere og statsoverhoder.

- Syns du ikke det er litt merkelig at dere fikk en så overdådig behandling, og at dere ikke fikk se noe til all den sulten som er der?

- Dette var i 1985, da var ikke krisa inntrådt. Dessuten; det har alltid vært en tradisjon for at man tar godt i mot kamerater som kommer på besøk. For det tredje vil enhver stat vise frem det gode med seg selv når de får besøk. Ingen amerikansk president vil for eksempel vise frem gettoen i New York når han får besøk, han viser heller frem de fineste gatene.

- NKP hadde omtrent 0,5 % av stemmene i Norge, og allikevel blir dere tatt imot som statsledere. Hva tenker du om dette?

- For å forstå hvorfor vi fikk denne behandlingen er det viktig at man også skjønner tankegangen til koreanerne. De så det som at vi var lederne til det partiet som skulle styre det nye Norge.

- Nord-Korea har fått mye kritikk for at folket lever i sult. Hva synes du om det?

- Det er helt riktig at de ma-

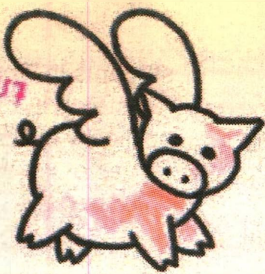
terielle forholdene ikke er bra, og det er helt forferdelig. Likevel må du se på grunnene til at ting er slik de er. Hvis det hadde vært valg etter andre verdenskrig ville Arbeiderpartiet vunnet, i likhet med hva som var tilfelle i Vietnam, men USA gikk inn og tok over Sør-Korea. Nord-Korea bygde opp et enormt forsvar samtidig som de allierte seg med Sovjet. USA fikk igjennom et vedtak i FN som sa at verdenssamfunnet måtte inn for å redde dem - mot deres egen vilje. Da Korea-krigen endelig var over var Nord-Korea helt ødelagt. Hele landet så ut som Berlin rett etter krigen, og hele infrastrukturen lå bokstavelig talt under bakken som bunkere. En annen faktor som også er uhyre viktig er handelsblokaden landet har rettet mot seg. Da sosialismen brøt sammen i Sovjetunionen falt også DFRK sammen i 1991, og de har ikke klart å komme seg etter det.

Post scriptum:

Gunnar Kristiansen meldte seg ut av NKP torsdag, 12. desember 2002. Han husker datoen, fordi det gjorde vondt! - Stalin kastet igjen sine skygger over de organiserte norske kommunister, var Kristiansens begrunnelse for utmeldingen.

SETT NOE
UVANLIG I DET
SISTE? TIPS OSS !!

betonale brosd U21 wall

isjorn hall bred U21

SETT NOE
UVANLIG I DET
SISTE? TIPS OSS !!

11

Onsdag 16. Februar 2005

FOTO: OLE LOSVIK

FOTO: OLE LOSVIK

Så kom Kongen

Etter hektiske dager med forberedelser, kom han til slutt opp den røde løperen.

Tekst THERESE – M LINDSETH

Etter hektiske dager med forberedelser, formelig skinte teorifagsbygget, rent, pent og dekorert. Hans Majestet Kong Harald den femte, og hans følge ble varmt mottatt vel inne i vestibyen til vakre toner fra Ompagniet. En liten blomsterbukett rakk også å bli overlevert før følget fortsatte inn i auditorium 1.

-Artig og spennende, sier Oda 5 1/2 år. Mor kommenterer at det hele ble tatt litt på sparket. Oda var litt nervøs, men syntes det var stas å fått møte kongen.

Når kongen kommer

Nå skulle endelig bygget åpnes, med pomp og prakt. Vel inne i teorifagbyggets største auditorium, blir nøkkelen til bygget overlevert rektor Jarle Aarbakken, via Statsbyggs direktør Hilde Nordskogen og Uttdannings- og forskningsdepartementets statssekretær Bjørn Haugstad.

-Når kommer kongen til åpninga? Vi åpner når kongen kommer, rektor er i det muntre hjørnet og salen bryter ut i latter, kongen intet unntak. Universitetet – og Høgskolens kammerkor stiger ned trappen og gir salen en vakker, musikalsk opplevelse.

Med dette erklærer jeg...

- Gleden er en underlig sak, jo mer man deler den, jo mer blir det av den, Aarbakken stråler formelig av stolthet ovenfor både bygg og det fornemme besøket. Så var øyeblikket kommet. Bautaen ble avduket og salen holdt pusten. Uten et eneste ord, signerte Hans Majestet bautaen, og så var det gjort. Teorifagbygget var med det offisielt åpnet. Kongen og hans følge tar så fatt på den planlagt omvisningen. Bygget skal tas i nærmere ettersyn. Tålmodig og interessert får majestet informasjon om utsmykning, bygget i sin helhet og siste stopp er rettsalen ved det Juridiske Institutt. En sliten, men blid konge takker for seg og stiger inn i den ventende bilen, mens pressekorpsset sender sitt siste blitsregn over han.

FOTO: OLE LOSVIK

Svar på tiltale

Eg skal gjerne svare på sakleg kritikk her i avisa. Problemet med den kritikken som er komen her på Muren er at den inneheld feil, myldrar av usaklighetar og noko av den er skriven i ein ironisk tone som eg har problem med å ta på alvor. Eg har aldri vore medlem av RV, og kjem aldri til å bli det. Det er rett at eg er medlem av ATTAC, men det undrar meg at det at ein redaktør har vist samfunnsengasjement i sitt liv skal diskvalifisera han frå jobben.

Påstanden om at Utopia er ei propaganda-avis ynskjer eg ei betre grunngjeving for. I det heile ynskjer eg at dåke som kjem med denne kritikken skriv eit velfundert innlegg kor dåke grunngjev kva Utopia har gjort feil i dei to fyrste utgåvene. Eg kunne og ynskja meg nokre meir grunnleggjande refleksjonar omkring kva som er ei studentavis si oppgave.

Kva inneber denne objektive journalistikken, som ein av dåke etterlyser? Ingenting hadde gjort meg gladare enn å få eit slikt lesarbrev i handa

Me ynskjer sjølvstøtt fleire skribentar i Utopia, og ingen er meir velkomne enn dei som høyrer heime på den politiske høgresida. Kanskje "Kapitalist! Ja visst!" kan bli vår mann (kvinne?) i framtida? Eg håpar det.

ASKILD GJERSTAD,
ANSVARLIG REDAKTØR
UTROPIA

Oppfordring

Hei! Som student er jeg også selvfølgelig Utopia-leser, og jeg vil komme med en oppfordring til redaksjonen: Prøv å være litt mer objektiv kanskje?!

Jeg vil bare referere til den nye redaktøren, som nevnt også medlem av Rv og Attac, og dennes dekning av den nye universitetsloven i forrige utgave av Utopia. Er denne objektiv? Nope! Selvfølgelig skal man drive kritisk jour-

nalistikk, men faen så langt på venstre siden da gitt!

Oppfordrer dere til å få med dere noen blåveiser med inn i redaksjonen, slik at vi andre godtfolk ikke bare ler av avisa deres, men også kan få litt informasjon ut av den.

Som en nevnte her; leser man Utopia, trenger man ikke Klassekampen...! Godt poeng.

Hva med å bytte ut det røde i layouten med blått? Eller i hvert fall lys blå?

Ikke så dumt det heller...

See you.
KAPITALIST? JA VISST!

Universitetet og ny lov

Må bare minne sosialistene på at deres politikk har gjort at det norske utdanningssystemet er så dårlig. Dette gjelder undersøkelser som sammenlikner både grunnskolen og

høyere utdanning med andre land. I stedet for å rope på mer til alt, så burde kanskje innholdet kommer først. Og konkurranse er fortsatt sunt!
HØYREBØLGEN

Kvasi-sosialisme

Opprinnelig kommer jeg fra Østlandet, men flyttet opp hit til Tromsø høsten 2004. Jeg sto foran mitt første semester som student, og hadde fordommer, i både positiv og negativ forstand, i forhold til studentlivet, studiene, universitetet osv.

Grunnen til at jeg valgte å studere i Tromsø, fremfor Oslo, som ville vært mer iøyefallende geografisk sett, var at jeg ville komme inn i et lite, intimt studentmiljø, hvor man kunne være ærlige, åpne, rett og slett være seg selv. Har bodd i Oslo før jeg flyttet opp hit, og var i grunnen veldig lei av denne "hipp og trendy" stilen, kaffebarer og "latte" i øst og vest. I det hele tatt, en veldig påtatt

urbanisering/gentrifisering i mange tilfeller.

ikke det at kaffe latte ikke er godt, men det vel ikke noe vits å drikke det for å være in?

Vel, denne kulturen ville jeg bort ifra, og flyttet så langt som mulig bort ifra dette jeg kom, nemlig hit til Tromsø. Jeg ville ha, som sagt, muligheten til å slippe å påta meg en eller annen holdning, jeg ville slippe å måtte drikke kaffelatte for å være kul nok.. henger dere med?

Å komme til tromsø har vært over all forventning, jeg har hatt en av de beste periodene av mitt liv her oppe, selvutviklende, sosialt, alt har vært alle tiders

Men likevel er det en ting jeg må bemerke. Det er også noe her i Tromsø, som jeg i mange tilfeller føler er veldig påtatt: Sosialismen. Hvorfor skal alle være så inne i fjellvidda sosialistiske? Hvorfor må man løpe rundt med disse jævlig stygge palestinskjefene, spare håret, og gjerne skjegget også? Greit nok, enhver skal få bestemme hvordan en vil se ut, dette med hår, skjegg og skjerv var kanskje en usaklig digresjon, men hvorfor all denne påtatte sosialismen? Så klart skal vi dele med de som ikke har evner og muligheter, men vi må være realistiske. Det er ikke noe vits å henge seg på dette kjøret, det blir det samme som å drikke kaffe. Akkurat som at du ikke drikker kaffe hvis du ikke liker det, er det ikke noe vits å være sosialist hvis du ikke mener det

Og tenker du nå, "jeg veit jo hva det er.." så tenk en gang til, og vær ærlig, er det dette du vil?

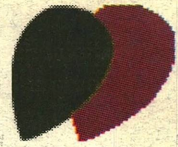
Kapitalister, kom ut av skapet, omtrent 50 prosent av dere kommer til å stemme borgerlig om 10 år uansett.

Av meg får ikke folk med "kvasi-sosialistiske" holdninger en damned shit.

Håper dere skjønner hva jeg mener, for her, gjemt inne i teksten, er det none gode poenger. Finn dem, og ta et valg.

To be, or not to be.
CARL OTTO

ville slippe å måtte drikke kaffelatte for å være kul

nå kommet til fornuft å tatt opp igjen mine

Sosialismen

Angående Carl Otto og innlegget om kvasi-sosialismen. Kanskje jeg har misforstått noe her, men folk må få være så sosialistiske de bare vil for min del. Jeg er selv ingen sosialist i hvert fall, snarere tvert imot. Men jeg synes jo at det er litt merkelig å sitte å kritisere andres hår, skjegg og så videre i sammenheng med om de er sosialistiske eller ikke. Men det var jo en usaklig digresjon som du selv skrev ;) Og det er jo også litt forunderlig, synes jeg, å stille spørsmålsteget ved om sosialistene virkelig er sosialistiske. Eller kanskje ikke? Jeg skjønner nemlig for så vidt hva Carl Otto mener når han snakker om den påtatte sosialismen blant en del, jeg har til en viss grad lagt merke til det selv, og er heller ingen

diskrimineres fortsatt mellom rike og fattige studenter

tilhenger av at man bare blindt skal følge strømmen kun for å ikke skille seg litt ut.

Universitetet i Tromsø er et "rødt" universitet vil nok en del si, og sosialismen har en sterk innflytelse i en del miljøer her har jeg fått inntrykk av. Når det gjelder akkurat UiTø og de såkalte sosialistene er det vel en ting som er enda mer irriterende enn om det er noen som går rundt her og er sosialist uten å være det, og det er at noen har en tendens til å "se litt rart" på andre studenter som tilfeldigvis stemmer på ett annet parti en det man selv gjør, og står for en motsatt politikk. Og dette synes jeg også gjelder en del forelesere også, ikke bare studenter.

LARS

Noe nytt og noe gammelt!

Etter å ha forlatt studiene å deltatt i et krevende arbeidsliv i et par år, har jeg

studier ved Universitet. Jeg har vært flittig student nå i ca en måned og jeg merker meg at noe er ved det gamle og noe er absolutt nytt.

De som jeg startet å studere samens med er nesten ferdig. Vaskedama i 3 etasjen på UB ligger enda å sover i arbeidstiden. Det er nesten like vanskelig som før å finne et eksemplar av dagens Finnmark Dagblad i avishyllen på UB, jeg må pent vente til dagen derpå. Jeg trenger ikke lenger å stå i kø for å bruke en pc i 3 etasjen på UB. Det er mange flere parkeringsplasser på universitetet nå men det er fortsatt komplett umulig å finne seg en plass etter klokken 10. Utopia styres fortsatt av sosialister og det skrives enda om manglende studentengasjement. Når skal noen vedta at studentene skal være engasjerte? Det nye er at

halve avisa er snudd opp ned. Bodegaen er flytta, men det heter fortsatt Bodega. Det er en ny og bedre kantine men det diskrimineres fortsatt mellom rike og fattige studenter, de rike kan kjøpe kjøtt til middag hverdag mens fattige studenter må nøye seg med gryte med ris, risotto eller rice surprise. Det er kommet noen nye flotte bygg på campus og en overpriset kiosk. Jeg synes å minnes at nesten alle studentorganisasjonene lovet butikk på campus! Hva skjedde?

På Kraft har man innført tvunget medlemskap i TSI, sikkert bra for TSI det. Forøvrig så har prisene økt med ca 50 pst siden sist jeg var student og de har og lagt ned squash hallen å laget trimrom, samt at nå må man ta sertifikat til kr 50,- for klatre i klatreveggen.

Men heldigvis har Universitetet omfavnet meg med kjærlige armer og det har igjen lovet å være min venn til jeg er ferdig studert.

FRED JOHANSEN, MOTIVERT STUDENT

Har du sett noe uvanlig?
Tips Utropia om det!

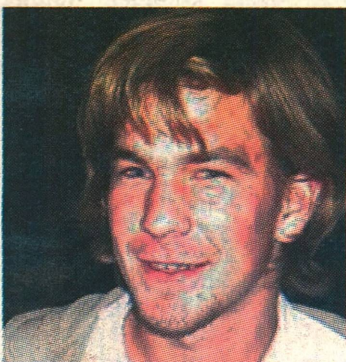

Cash for tips!

BILDETEKST: Jenta på bildet heter Tina. Hun er fra Slovenia og synes Europa har mange grenser. Bildet er tatt i Athen i april 2003.

Vårt folk og dets framtid

KRONIKK

Eiliv Frich Flydal
Leder av Studenter for EU i Tromsø

EU-saken får alle andre spørsmål i norsk politikk til å virke små. Det handler jo faktisk om nasjonens framtid, vårt folks framtid og om polakker. Og selvfølgelig om den berømte sjøkråderetten. Og om at mange ikke liker USAs alenegang i verden.

EU-saken trekker debattanter som fluepapir og har vært en torn i øye i norsk samfunnsdebatt i 30 år. Men hva skapte EU? EU fikk de tradisjonelle krigsmaktene til å samarbeide om handel og politikk. "Hvis varer går over landegrensene gjør ikke soldater det." Spiller det noen rolle for et Norge på olje-dop?

To spørsmål

Denne kronikken er ikke objektiv. Denne kronikken handler om hvorfor Norge bør bli medlem i EU og delta på lik linje med våre nabostater.

Hvis vi løfter snuta litt så dukker det opp to spørsmål: 1 Trenger verden politiske regionale sammenslutninger som kan styrke samarbeid

mellom nasjonalstater?
2 Hvordan hadde Europa sett ut med stengte grenser?

Litt historie

For 55 år siden, da våre besteforeldre var unge, var Europa et lite trivelig sted. To verdenskriger, over 60 millioner drept, et voksende Jernteppe, økonomisk stagnasjon, arbeidsledighet, mange europeiske ettpartistater og diktaturer er stikkord. Men også forsiktig optimisme. Behovet for å samle Europa om felles utfordringer var åpenbart for et kontinent som i flere hundre år hadde opplevd politikere og statsledere som ikke snakket særlig sammen over landegrensene.

I 1951 ble det som skulle bli forløperen til dagens EU, Det europeiske kull- og stålfelleskap dannet. Kull- og stålfelleskapet kom på plass for å hindre blant andre Frankrike og Tyskland i å ruste til krig ukontrollert. EU tar form, som verdens første frivillige og flernasjonale samarbeid. "Hvis varer går over landegrensene gjør ikke soldater det" var slagordet. Fred og handel har lagt grunnlaget for Europeiske velferdsstater, også i Norge.

EU-landet Tsjekias tidligere president, Vaclav Havel, så behovet for samarbeid. "Denne utviklingen har ikke noe meningsfylt alternativ. Alt annet vil føre oss tilbake til tider da den europeiske orden ikke ble håndhevet gjennom enighet, men med vold." Han var initiativtakeren til fløyels-revolusjonen i 1989. Tilbake

til polakkene, som jeg nevnte innledningsvis: Den polske havnearbeideren, Solidaritet-lederen og Polens første folkevalgte presidenten Lech Walesa, begrunnet i mai 2004 nødvendigheten for Europeisk samarbeid og polsk EU-medlemskap slik: "Jeg ville at mitt land - og andre land - skulle få nye sjanser. Polakkene er alltid blitt undertrykt i historien, enten av kommunister eller nazister. Når Polen nå blir EU-medlem, er dette overvunnet en gang for alle." Lech Walesa var en av Viktor Jusjtsjenkos aktive støttespillere i kampen for demokratisering av Ukraina i vinter.

Og de to spørsmålene

Det siste spørsmålet i innledningen er for meg det enkleste å svare på: Dårlig. Ingen med vettet i behold ønsker seg en verden hvor nasjonalstatene er enerådende og innbyggerne prisgitt sine ledes innfall. Åpenbart ville Europa hatt flere diktaturer, høye tollmurer og 25 land som ikke samarbeidet om felles utfordringer uten EU. Når "Nei til EU" her hjemme snakker om at "Verden trenger selvstendige stemmer!" er det virkelighetsfernt, og de tar feil på to punkter.

For det første: Norge befinner seg ikke i en parallell virkelighet i 2005. Alt som skjer her avhenger av hva som skjer i andre deler av verden og i Europa. Kapital, mennesker, forurensning og kriminalitet beveger seg uhindret av røde streker på kartene. Det har også 4000 regler, vedtatt

på demokratisk vis i EU og implementert i vårt lovverk, uten vår medbestemmelse. I dag bestemmer Malta, med 400 000 innbyggere, mer over store deler av norsk lovgivning enn det Stortinget gjør. Det er da verken demokratisk eller selvstendig?

For det andre: De helt selvstendige stemmene slipper å tenke på andre når de handler. De kan blåse i klimagassavtaler og menneskerettigheter og står ikke til ansvar for noen. Den typen alengangsland vil kanskje ikke mange EU-motstandere at Norge skal være, men vil vi bidra til å legitimere det valget overfor andre? USA og det prestestyrt Iran har nettopp alenegang til felles, sammen med for eksempel Hviterussland.

Stadig færre går alene

For ikke lenge siden gjaldt dette Tyrkia, Portugal, Spania og Hellas som alle har hatt diktaturer og alenegang som fellesnevner. Hvem ønsker seg en verden hvor vi skal løse de samme vanskelige oppgavene alene i hver våre selvstendige land når nettopp samarbeid ofte er selve nøkkelen? Hvorfor skal ikke politikken krysse landegrensene? At EU er verdens viktigste aktør i miljøpolitikken er ikke tilfeldig. Heller ikke at EU trer fram som en sterk pådriver for demokrati og menneskerettigheter. Det er ikke tilfeldig at Tyrkias kurdere ønsker Tyrkisk EU-medlemskap.

Verden trenger mer samarbeid og felles kjøreregler, ikke mer makt til de tøffeste gutta, og FN trenger hjelp til å håndheve dem. Derfor er regionalt samarbeid i Europa, Afrika og Sør-Amerika en god ide.

Det første spørsmålet mener jeg er besvart. Østutvidelsen og dannelsen av regioner etter EU-modellen på tre andre kontinenter er ikke bare til for at "kapitalen skal få friere spillerom". Vårt folk og dets framtid er viktig. Når vårt folket teller rundt seks milliarder er det behov for mer politisk samarbeid, ikke mindre.

Hvis det er slik at verden trenger regionale politiske organisasjoner: Hvorfor er Norge bare medlem i handelsblokken EØS og uten demokratisk påvirkning i politiske saker som angår oss hver dag? Skal den norske dugnadsånden begrense seg til Norge? Det er vår utfordring til Nei til EU og Senterpartiet.

Reisebyrået
for studenter!

KILROY
travels

**Tips
Utropia!**

Det beste tipset
i semesteret
belønnes med
reisegavekort
fra Kilroy Travels
til en verdi av
4000 kroner.
Send tips til:
tips@utropia.no

Tromsøstudentenes Idrettslag

Spalte for sportslige resultater og annet smutt og godt som skjer i klubben.
For med info og TSI, se: <http://uit.no/tsi>

TSI medlemmer velger nytt styret

TSI avholder sitt årsmøte onsdag 2. mars klokka 1800 i Auditorium Maksimum, Hovedgården. Alle TSI-medlemmer har stemmerett, også de som trener på Kraft uten å være aktive i undergruppene.

Tekst ROGER JOHAN PETERSEN

Den viktigste saken er valg av det nye Hovedstyret som nest etter Årsmøtet er TSI's øverste styringsorgan. Hovedstyret har ansvaret for den daglige driften av studentidrettslaget, samt oppgaver som å profilere TSI utad, fordele midler til undergruppene, bistå undergruppene ved behov og liknende. Hovedstyret består av et arbeidsutvalg (leder, nestleder og kasserer) samt fire styremedlemmer.

Hvorfor skal så du som TSI-medlem engasjere deg? Kanskje fordi du...
- har lyst til å engasjere deg for å forbedre hverdagen til nesten 2000 TSI-medlemmer og brukere av studentidrettshallen Kraft?
- er engasjert og har godt humør?
- ønsker innflytelse over et budsjett på nesten en million kroner?
- tror du vil trives med å jobbe for å skaffe TSI sponsorer og samarbeidspartnere?
- vil ha verdifull organisasjonserfaring fra Tromsøs største studentorganisasjon og et av Nord-Norges største idrettslag?

Sakspapirene kan hentes på TSI kontoret en uke før årsmøtet. (Kontorlandskapet i 1. etasje i Teorifagbygget bygg 2; dvs på andra sida av trappa i forhold til hovedkantina).

Foto HARSTAD TIDENDE

INNEBANDY: TSI spiller mot Harstad tidligere i vinter.

Dersom du kan tenke deg å stille til valg til Hovedstyret eller ønsker mer informasjon om årsmøtet, ta kontakt med leder Arne Munch-Ellingsen på mobil 90 91 45 46 eller send en mail til tsi_kontor@hotmail.com

De siste resultatene i studentidretten:

Innebandy

1:a div nord-norge Herrer
TIBK - TSI 5 - 5
TSI - Harstad 2 6 - 7
1:a div NN Damer
TSI - TSI 2 12 - 1
TIBK - TSI 1 - 4
TSI 2 - TIBK 1 - 4
2:a div NN Herrer

Lofoten - TSI 2 7 - 4
TSI 2 - Bodö 2 5 - 9

Håndball

2:a div Damer avd 06
TSI - Kirkenes 20 - 18
Sørreisa - TSI 21 - 23
2:a div Herrer avd 05
Sørreisa - TSI 23 - 25
Bravo - TSI 46 - 22

International Student Union

Speaking of languages

21st of February belongs to mother languages across the world. The day has a special role in Bangladesh's history, comments Abdul Hoque.

The decision to observe 21st of February as the International Mother Language Day was unanimously taken at the 30th General Conference of the United Nations Educational and Scientific and Cultural Organization (UNESCO) held on November 17th, 1999.

In an anthropological view, language is a vital point of consideration for an ethnic group or a nation. In assimilation processes, the colonizers or rulers first target was language. For example the Norwegian government launched a strong assimilation policy meant to abolish the Sami language and culture, which has changed after the seventies.

Bangladesh

In August 1947 Bangladesh gained independence from British rule along with the rest of India and formed a part of Pakistan, known as East Pakistan. During the Pakistani rule East Pakistan was ruled by West Pakistan, despite the fact that the majority of the population lived in East Pakistan. At the beginning of the newborn Pakistan, the West Pakistani rulers started assimilation policy with the languages. In 1948 the then government declared that "The Urdu will be the official or state language of Pakistan". Statistics says Urdu was the mother language of 2.5% where more than 50% of total Pakistani peoples speak Bangla. If they wanted to declare the language of the majority populations as the national language then it would be Bangla.

Student protest

Students in Bangladesh (then East Pakistan) started protesting against this decision and publishing leaflets, booklets

and organizing rallies demanding Bangla as the state language. The then rulers declared injunction on the protests. The students decided to break the injunction, which had a tragic end on 21st of February 1952, when many students like Rafique, Salam, Barkat, Shafiur and many others shed their blood and lives for the mother language. The event had a tremendous effect throughout East Pakistan. People started to mourn the day as "SHAHID DAY" (Martyred day), making it a national mourning day. This language movement inspired people to move against rulers, which gave Bangladesh its independence in 1971. So, in a way the Independence of Bangladesh is the final result of the language movement.

THE SHAHID MINAR: The Central Martyr's Monument in Dhaka, Bangladesh, was erected in memory of the students who died in the struggle in 1952.

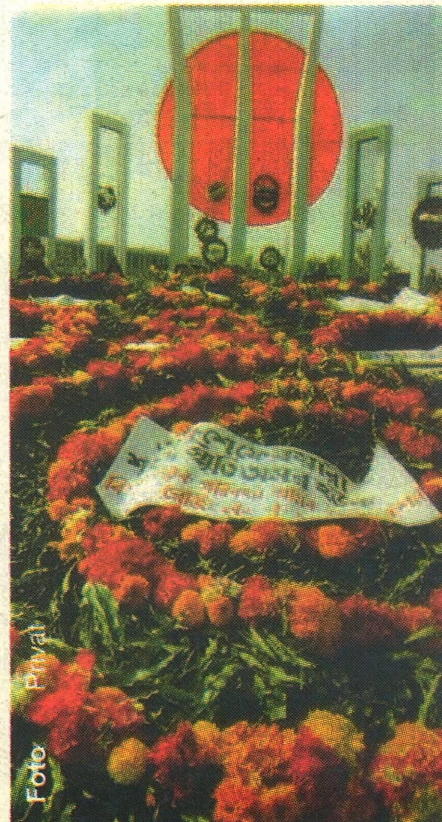

Foto Privat

KONGEBESØK: Stoppskilt og politisperring er heldigvis ikkje dagleg kost på universitetet.

Kongen valgte vekk bodegaen

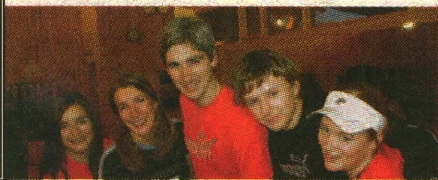
Tekst: ASKILD GJERSTAD

Ein lang og inngjerda raud løpar stenger inngangen til teorifagsbygget. Politiet har vore her og sett opp eit bånd og eit stoppskilt som gjev klår beskjed om kor grensa går. Eg får høfleg beskjed om å gå den lange vegen rundt bodegaen i staden, om ein knapp halvtime er det nemleg klart for kongebesøk. Vel inne i bygget treff eg ei heil rekkje menn i raude, nyinnkjørte universitetsjakkar. Dei skal sørgja for at ingen trør feil, og dermed ta i bruk den nystrokne løparen. Kanskje er det tilfeldig at dei nye jakkane er i same fargen som løparen, men kanskje ligg det òg ein større tanke bak? To høgreste menn i politijakke leier kvar sin myndige politihund, eit stikk i sida til dei av oss som har mørkare planar for dagen enn å drikka musserande vin med kongen. Studentsamfunnet har lagt seg på ei kongevenleg linje for dagen, og dei har gjort sin store flid med å laga eit ti meter langt banner som fortel at kongen er velkomen til gards og at han må leva lenge! Det er slikt me treng studentsamfunnet til.

Eg vel meg kafébesøk i staden for kongebesøk. Bodegaen er som vanleg ei tilbaketil, kongefri sone denne onsdags ettermiddagen. Kongen får det sett det meste av nybygget, men han går glipp av

det beste. Bodegaen er teorifagsbyggets svarte hol, og her kan me sitja med vår trygge kopp urtete og tenkja på kor godt livet utan apanasje og kongemiddagar er. Men ein anar no likevel ei ekstra spaning i bodegaen denne dagen. Ein av oss luftar idéen om at kongen kanskje likevel kjem? Kven veit, han er jo ein folkeleg mann, og ingenting hadde vel vore meir naturleg enn om han drakk ein kopp urtete med oss vanlege, dødelege studentar. Eg ser det for meg, ei stor sak med bilete og tekst i Nordlys. Kongen lett tilbaketil i ein bodega-lenestol med ein kopp dampande kopp urtete i handa, og den forklarande teksten under: "Kongen tok seg god tid til å drikke te og spise vafler med en håndfull filosofistudentar i bodegaen." Det hadde vore noko til konge det.

Men kongen vår kjem ikkje til bodegaen denne gongen. I staden les eg i Nordlys at han har følgd programmet. Han har drukket sin musserande vin, han har sett sine laboratorium, han har handhelst på sine viktige folk og han har ete sine programfesta kanapéar. Me får tru det var verdt all strevet. Vona er at dei skumle hundane, dei raude jakkane og dei strame slipsknutane har gjort sitt til at kongen kjem tilbake neste gong det skjer noko av kongeleg interesse på Universitetet i Tromsø.

Studentsamskipnaden i Tromsø
Kraft
STUDENTIDRETTSHALLEN

Velkommen til Kraft

Ann Kristin og Sigrid (aerobic), Jørgen (ruteskruing), Bjørn (klatrekurs) og Mari (spinning) ønsker alle studenter og ansatte velkommen til Kraft treningssenter. Vi tilbyr høy kvalitet på både instruktører og utstyr til byens desidert rimeligste priser. Samtidig har Kraft et stort mangfold i treningstilbudet, som blant annet omfatter klatring, spinning, aerobic, kondisjonstrening på apparater, styrketrening, hallaktiviteter og utleie av ski, sykler og nordic-walking-staver. Tips: Mandager, onsdager og fredager fra kl. 14.00 arrangeres fotball i idrettshallen. Alle som er kraft-medlemmer kan delta når de selv ønsker. En god mulighet for de som kun ønsker å spille fotball.

Student: Ansatte ved UiTø, HiTø:
År: 1.500 kroner År: 1.800 kroner
Semester: 850 kroner 1/2-år: 1050 kroner

AEROBIC TIMEPLAN SOM GJELDER FRA 10. JANUAR – 3. APRIL 2005

TID	10-22 MANDAG	7-22 TIRSDAG	10-22 ONSDAG	8-22 TORSDAG	10-20 FREDAG	12-18 SØNDAG
14.00						Poweryoga Lena/Maria (1,5 t)
14.15		Step/styrke Sigrid (1t 15 min)				
16.00	Step 2 Ann Kristin	Aerobox Sigrid	Aerobic 2 Lena	Atep/styrke Ann-Mari	Aerobox Tina	Kraft/kombi AL/AKS (1,5 t)
17.00	Pump Ann Kristin	Danceaerobic Tina	Pump Lena	Poweryoga Maria (1,5 t)	Pump Yonas	
18.00	Aerobic/styrke Mari	Pump Tina	Kondisjon Lene			
19.00	Poweryoga Lene					

SPINNING

TID	10-22 MANDAG	7-22 TIRSDAG	10-22 ONSDAG	8-22 TORSDAG	10-20 FREDAG	12-18 SØNDAG
07.10		Mårraspinn Ann-Eva				
13.00			Spinning 2 Siren			
16.00	Spinning 2 Antigone	Spinning 1 Siren			Spinning 1 Bengt-Ove	Langspinn Guro/Siren
17.00	Spinning 1 Mari	Langspinn Bengt-Ove/Inger-Lill	Spinning 1 Antigone	Intervall Jan Inge	Spinning 2 Siv	
18.00	Spinning 2 Guro		Spinning 2+ Mari	Spinning 2 Inger-Lill		
19.00	Spinning 1 Siv	Spinning 2 Trude				
20.00						

NB! Påmeldingslistene til de ulike timene legges ut et kvarter før timen starter!

Studentenes sosialtjeneste

har åpent hver dag. Du kan ta kontakt om ulike studiemessige, sosiale eller personlige forhold

Hvor: I kjelleren på SV-fak (egen inngang, v/busstoppet)
Treffetid: kl 0900 – 1500 hver dag
Åpen time: Hvis det haster: kl 1300 – 1400 hver dag

Noen å snakke med?

Ta kontakt: Ekspedisjonen 776 49050
E-mail: sosialtjenesten@sito.uit.no

Studentsamskipnaden i Tromsø

SIDEWAYS: En helt "vanlig" og engasjerende film om to helt "vanlige" venner, på en helt "vanlig" tur i California.

Sideways 5

Regi: Alexander Payne
Med: Paul Giamatti, Thomas Hayden Church, Virginia Madsen, Sandra Oh

film Denne ikke helt typisk amerikanske filmen av regissør Alexander Payne ble vist under den Internasjonale filmfestivalen i Tromsø (TIFF) og vakte senere stor oppmerksomhet. Hadde du ikke anledning eller lyst til å se *Sideways*

da, er toget altså ennå ikke gått. Filmen vises på Tromsø kino fra slutten av februar.

Dette er en helt "vanlig" og engasjerende film om to helt "vanlige" venner, på en helt "vanlig" tur i California. Gjennom en vinhistorisk reise, tar den bohemaktige typen, engelsklærer og blivende forfatter Miles (Paul Giamatti), sin helt forskjellige festvenn, skuespilleren Jack (Thomas Haden Church) og kommende brudgom med på en utdrikkingstur en uke før bryllupet. Men dette skulle ikke handle

bare om vin. De møter selvfølgelig damer underveis, Maya (Virginia Madsen) og Stephanie (Sandra Oh), som forkludrer dette noe.

I tillegg til en nydelig og opplysende historie om vin, lærer vi hvordan helt forskjellige personer egentlig kan være ekte venner, hvordan man kan være lidenskapelig engasjert i mer enn bare kjærlighet til kvinner (i dette tilfellet – vin), hvordan ekte kjærlighet og "happy endings" også kan være tilfelle i menigmanns liv.

Vi ser også en oppfatning om hva frihet betyr. Alle kan kjenne seg selv eller andre igjen i en eller flere av karakterene i denne filmen. Hele historien kunne ha utviklet seg hvor som helst i verden (hvor det finnes vinmarker). I tillegg vil dere se noen utrolig flotte landskap, absolutt nydelige å se på en stor skjerm. Anbefales varmt.

Tekst DRAGICA VIDOVIC

Is he talkin' to us? 2

Martin Scorsese

The Aviator

film Det begynner bra. Et fascinerende innblikk i eksentrikeren Howard Hughes sin enorme driv og pågangsmot, der han løper rundt og forsøker å skaffe 26 kameraer til å spille inn en filmscene. Som person er Hughes interessant, og Leonardo DiCaprios rolletolkning er strålende. DiCaprio gjør trolig sin beste rolle – han holder nesten på seerens interesse på egen hånd – med sitt gode utseende og utstråling gir han Hughes en intens fremtoning som er både troverdig og underholdende.

Men en interessant person burde ikke være grunn nok for en auteur å lage film. En auteur ønsker å si noe om verden gjennom sine historier. En auteur bruker sine historier som en metafor for noe mer allment. Men regissør Martin Scorsese (*Taxi Driver*) klarer ikke å dra dette opp fra rent historieforteller-nivå. Dette er, i motsetning til hans film fra 1976, *Taxi Driver*, en uviktig film. Med den filmen snakket Scorsese om ensomheten urbane mennesker kan føle, og viste den ytterste, tragiske konsekvensen av det individualiserte, moderne samfunn. Ikke engang på sjanger-nivå fungerer *The Aviator* skikkelig. Slik den står,

er den altfor lang, og med et filmspråk som går seg tom halvveis. I stedet for å bruke kamerabevegelser og -vinkler til å kommunisere på en diskret og vakker måte, lesrer Scorsese på med voldsomme virkemidler fra første bilde. Selv de mest uvesentlige scener er bygget opp med et filmspråk som skriker etter oppmerksomhet. Dette i motsetning til for eksempel Pedro Almodovars *Bad Education*, eller Alejandro Amenábars *Havet Innenfor*, to av de mest vakkert realiserte filmer jeg har sett den siste tiden. I de filmene, kommuniserte regissørene filmens mening gjennom det visuelle uttrykket.

Det mest interessante aspektet med filmen er kanskje Hughes som rebell, men selv dette drukner i Scorseses tilsynelatende besettelse med Hughes nevroses. Men selv om Scorsese bruker både mye tid og sterke virkemidler på Hughes mentale problemer, så går han ikke i dybden, ei heller setter han det inn i en interessant eller viktig kontekst.

The Aviator er så dårlig at jeg vurderer å måtte revaluere hele Scorseses filmografi. En filmografi som kanskje vil føre til at regissøren får sin første Oscar for *The Aviator*. De kunne heller ha gitt den til Scorsese for *Taxi Driver*.

Tekst CHRISTIAN GREVSTAD

THE AVIATOR: Altfor lang og med et filmspråk som går seg tom halvveis, skriver Utopias anmelder.

Matnyttig

Utropias nye matspalte inneholder billige mattips i en fei. Kan også inneholde spor av nøtter.

Klin kokos

THAI MAT: Velsmakende vegetarmat til en billig penge.

Inspirert av solen, som vi for tiden ser stadig mer til, ønsket Utopia denne gangen å prøve seg på en rett av eksotisk karakter. Valget falt derfor på en Thai-rett. Vi lagde en av de enklere versjonene, men man kan tilsette mange slags lekerbisker for å gjøre maten mer avansert.

Dette trenger du til 5 personer:
Jasminris etter behov kr 8

4 bokser kokosnøttmelk – kr 50
Ca 10 Kaffir lime leaves – kr 3
Noen ss Green curry paste – kr 3
Noen ss fiskesaus – kr 3
Noen ss lime- eller sitronsaft – kr 2
Evt litt brunsukker
Grønnsaker og kjøtt etter egen smak, for eksempel paprika (kr 4), broccoli (kr 12), brekkbønner (kr 5), sukkererter, vårløk, ferdig stekt kylling i terninger

Slik gjorde vi:

Utopia valgte å lage en vegetar-versjon. Vi startet med å sette på ris. Deretter skar vi opp en bunt broccoli og strimlet en rød paprika. Så begynte vi på selve sausen. Vi løftet ut den størknede (fete) delen av kokosmelka i en gryte, og kokte det opp. Green curry paste er sterkt, og gir en karakteristisk smak. Vi hadde oppi noen spiseskjeer, og lot det koke sammen med kokosmelka et par minutter. Curry paste'en må man smake til etter egen gane, men et tips kan være å lage maten LITT sterkere enn man vil at det ferdige resultatet skal bli. Så tilsatte vi kaffir lime leaves og resten (den tynne delen) av kokosmelka. Kaffir lime leaves gir god smak, men er seige av konsistens. De plukker man derfor vekk før man spiser. Neste post på programmet var å smake til med surt (lime) og salt (fiskesaus). Vi brukte omtrent like mye av hver, sånn 4-5 spiseskjeer. Det er alltid lurt å begynne med litt, og heller ha i mer etter hvert. Brunnsukker er heller ikke nødvendig, men det kan være godt å søte sausen litt.

Når sausen er smakt til, kan man egentlig stoppe der. Ris og saus er et lite måltid i seg selv. Utopia valgte å gjøre maten kraftigere med å ha oppi en halv pose frosne brekkbønner, broccoli og paprika. Broccolien trenger å koke et par minutter, paprikaen bare et minutt. Grønnsakene skal ikke bli myke, men være varme og enda litt sprø.

Da er maten ferdig, på under en halv time! Middag til 5 personer, for bare 90 kroner! Det betyr at det er nok penger igjen til masse vin...

Tekst LENE HEITMANN RASCH
Foto OLE-KRISTIAN S. LOSVIK

Storslått rockopera i lite format

5

Mayflies
Circus Noir
CCAP

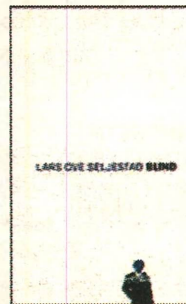

plate Rogalendingene i Mayflies gjorde seg bemerket i fjor da de turnerte Norge på Zoom-turneen 2004. Bandet er

svært inspirert av pop og rock fra siste halvdel av sekstitallet samt noe gitarbasert rock fra 80-tallet, og litt psykedelia. Det oser av Beatles, Kinks og The Who her.

Himmelsk helvete

Lars Ove Seljestad
Blind
Cappelen, 242 s

bok Har du noen gang gått og ønsket å bli utsatt for blind dødelig vold? Nei, kanskje ikke, og kanskje blir du aldri å skjønne at noen skulle ønske noe sånt hvis du ikke leser denne boka. Hovedpersonen Geir

Det er mange norske band som debuterer i EP-formatet, men Mayflies har valgt å gå litt lenger, selv om debuten på ingen måte kan kalles en fullengder. 27 og et halvt minutt fordelt på syv sanger må vel sees på som et minialbum. Det som er spesielt med dette minialbumet er at de har valgt å gjøre det til et konseptalbum, eller en liten rockopera som plateselskapet kaller det. Et ambisiøst prosjekt om et destruktivt sirkus der svik, kjærlighet, hat, korrupsjon og bestialske drap (blant annet på en elefant), er ingredienser. Det er både spennende og risikabelt å debutere med et slikt prosjekt, fallhøyden er stor, men de lander trygt på bakken. Åpningslåta "The Poster" sitter som en kule første gang, og spesielt

instrumentalpartiet på slutten som er i Motorpsycho-land, griper tak i undertegnede. Resten av plata tar litt tid før den fester seg, men den kommer seg etter noen runder og da er det spesielt tittellåta, og balladen "Tight-rope Walker" som utmerker seg. Plata er bygd opp som en veldig lang progrocklåt der hver låt er et tema. Og flere av låtene blir nærmest inn i hverandre. Men det er ingen grunn til å frykte dette av den grunn. *Circus Noir* er Mayflies på sitt mørkeste, så de lystigste konsertfavorittene må vi vente med til neste gang.

Tekst GLENN FAGERVIK

Kinsarvik kunne i hvertfall godt tenke seg å bli utsatt for noe slikt. Han er som forfatteren sosiolog fra Odda, men vi får håpe det er det eneste de har til felles. Geir Kinsarvik ble aldri en del av fellesskapet på det lille industristedet, men blir isteden utstøtt. Dette er ingen klisjè om ødelagt barndom, men like fullt en historie om hvordan ydmykelsen fører til et mørkt sinn. Dette er historien om individet og samfunnet, om å velge seg et liv, om å tape, og deretter bli innhentet av seg selv. Kanskje man kan kalle det blindhet. Språket er eksemplarisk. Rik, moderne nynorsk et sted midt mellom realistiske og det fantastiske gjør lesingen til en fornøyelse. Seljestads sinnsskildring

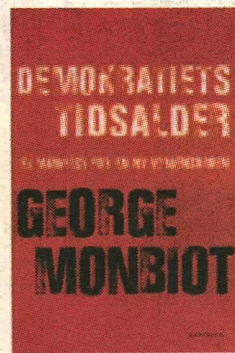
er spennende og sjelden kjedelig (selv om en 20 sider lang monolog fra hovedpersonens far, godt kunne vært kortere).

Innimellom klarer jeg ikke helt å la være å tenke på et par andre store norske samtidsforfattere, kanskje en blanding av Solstad og Fløgstad. Jeg blir ikke overrasket dersom Seljestad om noen år er med i den klubben, for dette er den beste debutantromanen jeg har lest. Sæd og safter, voldtekter og ydmyking – jeg tror ikke oldemor ville likt denne, men du bør lese den likevel.

Tekst OLE-KRISTIAN S. LOSVIK

Ikke revolusjonerende

George Monbiot
Demokratiets Tidsalder
Cappelen 2005
220 s .

bok Den radikale som tror hun kan forandre verden gjennom rettferdig handel må tro om igjen etter å ha lest *Demokratiets Tidsalder – et manifest for en ny verdensorden*,

som nylig har blitt utgitt på norsk. George Monbiot, best kjent som journalist i den engelske avisen *The Guardian* og spaltist i *Klassekampen*, nøyer seg ikke bare kritikken av verdensorganisasjonene WTO, FN og IMF og Verdensbanken som vi alle har hørt før. Han tar også et oppgjør med

antiglobaliseringsbevegelsen, eller den globale rettferdighetsbevegelsen som han kaller den ved avvisse både lokalisme (proteksjonisme) og forbrukerdemokrati som strategier til å gjøre verden mer rettferdig. En ny verdensorden kan bare skje gjennom å demokratisere globaliseringa, skriver Monbiot i boka som først kom ut i 2003. Fordi ingen gir fra seg makt frivillig, må man ta den; fattige land må bruke gjeld som utpressingsmiddel mot rike land og folk må gå aktivt inn for å opprette et verdensparlament. Verdensparlamentet, med representanter fra folk og ikke land, skal takle globale problemer hvor stater kommer til kort, som miljøproblemer og fattigdom. Monbiot vil dessuten se økonomien Maynard Keynes' idè om en internasjonal betalingssentral, som ikke opererer utifra et konkurranseprinsipp men utifra et prinsipp om rettferdig handelsbalanse, satt ut i livet. Da trengs det også en organisasjon for

rettferdig verdenshandel som skal vedta og håndheve obligatoriske krav (som kan bygge på de standardene som den Internasjonale arbeidsorganisasjonen, ILO, har vedtatt) til alle konserner som vil delta i verdenshandelen.

Det er ytterst velskrevet bok og til tross for komplekse temaer er den lett å komme igjennom. *Demokratiets tidsalder* sine forslag til en ny verdensorden fortjener, om ikke å bli satt ut i live, så i det minste bli vurdert. Problemet er at den til tider er mer opptatt av å overtale deg enn å presentere fakta og forslagene taler ikke til de som kan revolusjonere verden: mannen i gata, bonden i sør, gründeren eller økonomistudenten, kort sagt: folket. Monbiots manifest blir neppe fulgt av massene, men den kanskje overtale de omvendte til å gjøre noe mer enn å kjøpe rettferdig kaffe.

Tekst BENTE JENSEN

Gråter en flaske vin

5

Ane Brun
A Temporary Dive
DetErMineRecords / Bonnier Amigo.

plate CD'en åpner med smektende toner som grep undertegnede fra første øyeblikk. "Let myself go 2 er som balsam for ørene. Sangen er stille og hemmelighetsfull, og rommer

egentlig essensen av hele plata til Ane Brun. Alle sangene er enkelt og rent oppbygd, med få instrumenter og forstyrrende effekter. De fleste arrangementene er basert på akustisk gitar, noe som passer godt til stemmen hennes. Tekstene, melodiene og Anes stemme står i fokus. Melodiene og arrangementene har innimellom det melankolske og mollstemte preget som var så karakteristisk for Jeff Buckley. Dette høres tydeligst på tittelsporet "A Temporary Dive" og "Laid in Earth". Ellers har den utrolig vakre "y Lover Will Go" et veldig kledelig jazzpreg. Stemmen til Ane er uttrykksfull og

bærende, og fordi den er så kraftfull kan den minne litt om Janis Joplin. Ane Brun har skrevet alle sangene, utenom en, selv. Platen inneholder mange ord som er verdt å lytte til. Tekstene hennes er sterke og har mange bilder. Et talende eksempel er strofen "I am crying a bottle of wine over you".
A Temporary Dive er en plate som passer perfekt som bakgrunn gjennom kalde vinternetter. Under et varmt pledd, med et glass rødvin, fins det få bedre måter å hvile sjelen sin på.

Tekst LENE HEITMANN RASCH

Skli stille forbi

4

Bloc Party
Silent Alarm
Wichita Recordings, 2005

plate Engelsk presse sammenligner dette ferske bandet med Franz Ferdinand, og Bloc Party havnet i år på en andreplass på den Britiske lista Sound of 2005 over de mest lovende, ferske artister.

Bloc Party startet opp i det små i 1998. Etter å ha støtt på ei anna gruppe, The Union som de tidligere het, byttet de navn i 2003 og ble det bandet de framstår som idag. Dette er deres første album. Tidligere har de gitt ut en EP.
Silent Alarm skiller seg desverre ikke helt ut i mengden av brit-pop-rocken som har kommet de senere årene. Plata ligner på noe du har hørt før, uten at du helt kan sette fingeren på det. Låtene på debutalbumet er forholdsvis like. Men det er ikke med

det sagt at den er håpløs. Plata egner seg godt som bakgrunnsmusikk og har noen lyspunkter. Både "Helicopter" og "She's hearing voices" får det til å riste litt ekstra i rockefoten. Gitarbandet har godt samspill mellom melodi og vokal. Mye gitar og litt hes stemme, med små, brølende tendenser er ikke helt å forakte. Dette er kanskje plata du må høre noen ganger for å bli glad i. Den får kanskje ikke være med på festen, men den duger til vorspielet.

Tekst THERESE-M. LINDSETH

Poetisk i platehylla

4

Mercury Rev
The Secret Migration
Bonnier Amigo

plate Vakkert og poetisk, men lite nytt å hente fra gutta i Mercury Rev på deres nyeste utgivelse, the *Secret Migration*. De

Låtene de her har konstruert er til tider meget iørefallende og vakre, men må trygt kunne karakteriseres som ganske ufarlige. Tekstlinjene er poetiske og de hyppige naturreferansene og metaforene skaper drømmeaktige bilder på netthinna. Solen, regnet, himmelen, stjernene og havet er blant elementene som brukes for å sette ord på kjærligheten og livet. De tilhørende melodiene er også veldig drømmende og på linje med Mercury Revs forrige plate, *All is Dream*, må også denne sies å være en drømmeplate, om enn ikke i

direkte forstand. Drøm er et ord som stadig dukker opp i Mercury rev sitt univers, og drømmende er nok ordet som best beskriver også denne plata. Sanger som "Across yer ocean" og "Black forest" trekker helhetsinntrykket opp, men plata er dessverre ikke like sterk som den mye omtalte *Deserters Songs* fra 1998, til det er den for lite nyskapende, men dens vakre melodier og poetiske tekster gjør den fortjent til en plass i platehylla.

Tekst CLEMET ASKHEIM

har beveget seg et godt stykke siden debuten i 1993 med *Yerself is Steam*, og flere mener at de nå har kommet for langt inn i popland.

Så lyset med Shining

6

Shining
driv, ons 9. feb

konserter Det gjelder å holda tunga rett og kald når kvartetten Shining sin konsert på driv forrige onsdag skal motta den ufravelige omtale. Simpelten av den unike grunn at et eneste negativt ord om denne opptredenen ville lyse opp som pur blasfemi. For å beskrive hva som skjedde i løpet av den lille timen, stunden, sekundene - Utopia mistet i sin ekstase tidsfornemmelsen da Jørgen Munkeby (el og tenorsaxofon og gitar), Morten Qvenild (tangenter), Aslak Hartberg (el-bass) og Torstein Lofthus (trommer) regjerte Haakon scene, er intet annet ord enn kjøtt dekkende (i mangel på superlativer). Den utsendte Utopias kribanten, som led av kraftig mangel på søvn, ankom driv i zombieaktig åndsfraværelse, men forlot stedet i beruset tilstand,

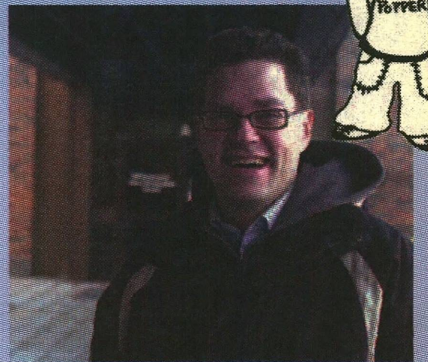
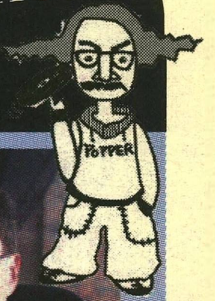
DRIV: Shining fremførte eksplosiv jazzrock onsdag 9. feb.

forårsaket av det mange religiøse personer kaller LYSET. Eksplosiv jazzrock i virtuos fremførelse, et usannsynlig deilig lydteppe, smekkkfullt av energi og kreativitet. Uhyre finslipt samspill gjorde en heftig og ustyrtelig morsom lek med takt og tonearter for ikke å snakke

om noen geniale breaks, mulig å fremføre for et, dessverre, altfor beskjedent oppmøte. Slike konserter ser vi nok ikke mer til på driv dette semesteret. Kjipt nok det.

Tekst FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

Ansatte snurrer skiver

Med fysikk og musikk som to lidenskaper i livet ba Utopia Alfred Hanssen, professor i fysikk, å snurre sine ti beste skiver.

- Ti skiver er litt lite for en som er levende opptatt av musikk. Jeg ville lettere kunne laget en liste over mine 30-40 favorittalbun, men la gå, da. Jeg er ikke så opptatt av enkeltlåter at jeg ønsker å gi ti låttitler. Musikere ønsker ofte at en skal betrakte et helt album som en helhet, og slik oppfatter jeg oftest musikk. Så her er ti av mine favorittalbun (i uprioritert rekkefølge), fra flere livsepoker:

AC/DC - *Highway to Hell*

- Det definitive AC/DC-album, og det siste som ble innspilt med Bon Scott som vokalist. Høy Pondus-faktor, men dette er rock!

Van Halen - *Van Halen*

- Debutalbumet som sjokkerte alle discojævlere og glamrockere. Eddie Van Halen introduserte fingertapping så blodet spruta.

ZZ Top - *Deguello*

- Texas-bandet som moderniserte Texas-bluesen langt inn i mange andre musikksgangre. Snakk om ultratøff gitarlyd, eller?

The Ramones - *Rocket to Russia*

- Kort-korte pønkehits på en snor. Gladrock med utelukkende downstrokes på gitaren, og mye brilliant rockeryikk.

Reverend Horton Heat - *Lucky 7*

- Rockabilly/punkabilly/psychobilly av rang. Etter å ha hørt Horton Heat live to ganger, og å ha vært på bar sammen med ham, så er jeg overbevist. Rockabilly kan være innmari kult dersom det håndteres med dyktighet.

Frank Black - *Teenager of the Year*

- Det beste albumet Black Francis (frontfiguren i Pixies) noengang har begått. Her har jeg hentet mye inspirasjon til arbeid og fest.

Opeth - *Damnation*

- Svenske satanrockere i det rolige hjørnet. Meget sterkt album!

The Mars Volta - *De-loused in the Comatorium*

- Prog-rock for det tredje årtusen. Gitareffektene er himla bra.

Neurosis - *The Eye of Every Storm*

- Mørkt, dunkelt, ekkelt, langtekkelig og herlig. God jobbemusikk.

Fantomas - *Delirium Cordia*

- Enda et superprosjekt fra Mike Patton. Dette er musikk som garantert aldri vil bli spilt på radio, men det øser kvalitet og integritet.

Musikkomentaren

Livets låter

The Soundtrack of our Lives er som de fleste vet et veldig bra band. Det var derimot ikke selve bandet vi diskuterte en dag i kantina, men uttrykket. Hva om man hadde et soundtrack til sitt eget liv? Det fins mange låter som kan beskrive bestemte situasjoner bra, og som ikke minst kan beskrive deg som person bra.

Forestill deg at du er på et utested med vennene dine. Plutselig kommer drømmemannen (eventuelt drømmekvinnen, men i denne situasjonen passer drømmemannen best) gående mot deg, mens Pixies' "Here comes your man" spilles i bakgrunnen. Og hvem føler ikke av og til at Dramsveien er selveste "Highway to hell" mens man står på en stappfull rute 20 på vei til universitetet om morgenen? Hadde slike situasjoner vært på film hadde nok nettopp disse låtene blitt spilt. Selv har jeg utviklet en tradisjon med å spille Turboneggers "I morgen skal eg daue" kvelden før jeg har eksamen, siden det er en låt som veldig godt beskriver følelsene mine da. For om man ikke kan sette ord på følelsene sine, kan man i det minste forsøke å gjøre det med en låt.

Alle har en låt eller flere som det er knyttet spesielle følelser til. Enten det er en låt du blir glad av, en som gjør deg trist eller en som kanskje minner deg om en gammel flamme. Musikk og minner hører sammen som hånd i hanske. Forestill deg et liv uten musikk. I likhet med meg forestiller du deg sikkert et veldig trist og meningsløst liv hvis det ikke var musikk involvert i det. Derfor fortjener akkurat ditt liv et soundtrack, et soundtrack hvor alle minner, gode som dårlige, fra livet ditt blir dratt frem. For nettopp musikk spiller en vesentlig rolle i de fleste liv. Hvorfor bare ha minner i form av et fotoalbum, når man også kan ha det i form av et musikkalbum?

Å finne et soundtrack til sitt eget liv er ingen enkel jobb. Man er nok selv best egnet til å gjøre denne jobben, og å ansette andre til å gjøre dette kan medføre fatale konsekvenser. Med min manglende evne til å lære av egne feil hadde nok noen andre satt opp "Ooops I did it again" på mitt soundtrack, en låt jeg selvfølgelig ikke ønsker å ha med. De fleste studenter, i alle fall dem som liker å kaste bort studielånet sitt på edle dråper av malt og lignende, vil nok også risikere å få minst én låt av Jokke og Valentinerne på soundtracket sitt. Uansett må soundtracket gjenspeile din personlighet og historie, og være noe du kan være stolt av.

Den dagen du ligger på dødsleiet må du insistere på å få høre gjennom soundtracket ditt før du stryker med, det er tross alt minner fra livet ditt det er snakk om.

Tekst BENEDIKTE AAS

NIKKEBY LUFTHAVN: Is getting ready for Stavanger by:Larm at the kick-off concert at driv Sunday 6th of February.

From the underground

This year's by:Larm in Stavanger is over, but a few feet under one man looks forward to next year's festival in Tromsø. Utopia had a beer with Audun Hansen, manager of Kaos.

Tekst AGA BRZYCKA/
VICTORIA GONZALEZ
Foto VICTORIA GONZALEZ

February.
Bad: the winter hits us with fists of ice, post-Christmas depression, snow-shovels, ice-scrapers, and yes... the seagulls are back.
Good: sunlight and by:Larm...
Wednesday 9th of February, all Norwegian airports were filled up with different types of musicians with their tools. Destination: Stavanger. Though this time we couldn't follow them – we got a taste of the festival thanks to driv's by:

Skambankt, or the girl band The Long Reds are visiting this semester.

Larm Kick-off party on Sunday the 6th. For 80 NOK we enjoyed four concerts of Tromsø's rock cream bands who were selected to take part in this year's festival: Vishnu (winner of Zoom 2004), the charismatic, retro-suited Thee Mono Sapiens, the rather melancholic

Johanne Ballovarre band, and the energy-explosive Nikkeby Lufthavn. To know what really happened in Stavanger and to get a reliable overview, we knew we shouldn't talk to any of the musicians. We needed to go deeper.

Underground. To the source. And so we had a beer with Audun Hansen (28), manager of Kaos, because after all, he is the ultimate supporter of Tromsø rock.

What is your general impression after the festival?
– First of all it was very well organized: very good sound system, keeping up with good schedule – the concerts began right after one another. The only problem was that distances between the stages were quite big – it was difficult to make it in time.

How were the Tromsø bands in comparison with other Norwegian bands?

– I am very satisfied with our musicians. Tromsø bands are on a high level and taking part in this festival stabilized their position in the music scene.
By:Larm: routine or always something fresh and new?

– There are lots of different styles of music, and that always brings variation. Also the presence of musicians from other countries, like Iceland or Sweden, makes it interesting and refreshing.
What about big names like Madrugada

or Annie – isn't this festival made for new comers?

– No, It's open for everyone. The point is not to promote the beginners, but to present a wide

The point is not to promote the beginners

spectrum of Nordic music. *Have you spotted any interesting*

bands to invite for a concert in Kaos?

– Yes, Egon Holstad, booking manager of Kaos, and me got some ideas. The punk rock band Skambankt, or the girl band The Long Reds are visiting this semester. Also some calm rock by the group Tell us a Lie.

Do you know if any of the bands got a music contract or contacts have made any music business?

– Nikkeby Lufthavn got further arrangements for Oslo and Bodø. It's not usual to go to the festival and get a contract, but Helldorado got one with Universal. I think it has been the first time that this happens. There were very many accredited talent – hunters sniffing for good music.
– *Biggest surprise and biggest disappointment?*

– Skambankt – very good Stavanger local punk rock. They got a full house with 700 people, it was one of the best concerts. I was quite disappointed with M2M.

– *Are you excited about by:Larm 2006 in Tromsø?*

– Yeah! I hope Kaos will get a scene and many visitors in next year's festival. I can't wait!

Rangering av skitur i fjellet som helsebringende aktivitet:

Hvor morsomt?

Litt avhengig av hvem du reiser sammen med, men potensiale for å være hysteriske morsomt. Hvem kan vel motstå den epidemisk smittsomme effekten av latterkrampene til overtrøtte fjellfolk som ligger i soveposene sine og er rusa på livet og den friske fjellufta?

Hvor slitsomt?

Her er det mange faktorer som avgjør, men det trenger ikke å være uoverkommelig slitsomt. Korte etapper og behagelig tempo kan gjøre denne aktiviteten egnet for alle. Akkurat som harde, lange dagsetapper kan gi utfordringer selv for de best trente polfarere.

Hvor sosialt?

Fjelltur er helt klart veldig sosialt. Man er sammen hele tida og har muligheter til å bli kjent på en helt annen måte en ellers. I tillegg overvinnes man vanskeligheter og utfordringer sammen, samtidig som man har det hyggelig.

Hvor høye krav til trendy/dyrt utstyr?

Her er det rom for uenigheter, men visse krav til utstyr stilles helt klart. Varme vinterklær som ikke slipper inn vinden er et krav, men klær som også takler fuktighet er ingen dum ide. Kart og kompass må noen i gruppa ha, og skal det gåes i mørket er en GPS nesten uunnværlig. Ski og sekk er selvsagte krav. Medlemskap i Den norske turistforening kan fort lønne seg og koster 260 kroner for studenter. På Kraft kan man leie ski for en hel sesong til 100 kr pluss 200 kr i depositum (for tida tomt, men flere par er på vei).

Hvor mye fysisk kontakt (bra for sjekking)?

I det store og det hele er det lite fysisk kontakt, men mulighetene er definitivt til stede. I og med at man må regne med å fryse litt, er det jo naturlig å varme hverandre. Man kan søve tett for å holde varmen, gi hverandre oppmuntrende klemmer, klapp på skuldra, eller som enkelte av våre opplevde, man kan lage badstue i hytta, kle av seg og hoppe i snøen, for så å løpe inn i igjen og varme seg og andre. Sjekkemulighetene er derimot meget gode.

Kulingen ulte rundt hjørnene på hytta og det suste i ovnen. Målet for kvelden var å ikke måtte gå på do, og skulle man likevel bukke under for kroppens tyranni, var det om å gjøre og holde seg lengst mulig og å ikke la seg skremme av den utrettelige refereringa til "døde menn går på ski". Nederlandske kortspill fikk tiden til å gå og praten satt løst.

– Kan ikke si jeg er lei meg for at all spriten ble borte i går, bekjente Elisabeth, student ved høgskolen i Tromsø.

– Kan vel ikke si meg uenig i det, samtykker Joep, nederlandsk student som for anledningen fungerte som kortspillinstruktør.

– Jeg fikk ikke nok, mener Njål, filosofistudent som var en av nykommerne kvelden før.

– Du kom jo så seint, ler Joep, som var blant de ivrigste drankerne og snøbaderne fra kvelden før.

– Ja, du gikk glipp av fyllesnøbadinga, forteller Elisabeth.

Vinter og sne, en skiløper farer av sted

Det mindre trivelige været fra kvelden i forveien skulle vise seg å bli en god peker på hva søndagen hadde å gi på den fronten. Vind, snø og heller kort sikt. Det føltes godt å ikke være alene når det eneste man har å feste blikket på er sekken og skia til personen som går foran deg, ellers kun hvitt. Det begynte å mørkne i det vi nærmet oss nedkjøringa til Tromsdalen, men vi kunne stadig tydeligere se lyset fra byen. Temperaturen steg dessuten til et punkt hvor samtlige skigåere slet med kladder under skia, noe som passa dårlig i og med at vi var i ferd med å starte nedfarten fra fjellet. Men bortsett fra at det stadig ble mørkere, noen

harmløse fall og til tider redusert gli, gikk turen ned bakkene overraskende bra. Vel nede i Tromsdalen regna det faktisk, så turen endte på fuktig vis. Det hadde det for så vidt vært forslag om helt siden oppryddinga på Kvassbu:

– Skal vi ta med oss skia å gå rett på Blårock og ta en pils når vi kommer fram? Det endte imidlertid med afterski på pizzeriaen i Tromsdalen, som var første og beste mulighet.

Hva er det så som dro oss ut i vinterfjellet? Fjellet lover ingenting. Nietzsche skriver i *Slik talte Zarathustra*: "Og aldri herdet i eders ånd i sneen: I er ikke varme nok til det! Så kjenner dere heller ikke åndens salige kuldegysninger." At noen drar på skitur i fjellet om vinteren i ren trass mot Zarathustra, tviler jeg litt på, men jeg tror alle har sine grunner for å søke ut av hverdagen og sivilisasjonens komfort nå og da. I fjellets åpne landskap og friske luft kan blikket gli langt uten å støte på hindringer eller forstyrrelser, og slik tror jeg også tankene har det i fjellet. Forstyrrelsene og

Fjellet kan ikke feires for ofte.

avbrytelsene er ikke så hyppige, så man får sjansen til å dvele lenger ved hver enkelt tanke, kort sagt trengte lenger inn i sinnets irrganger.

Foto EIRIK LOCKERTSEN

Fjolls til fjells

Det er fortsatt skumring og ennå lenge igjen til sola vil vise sitt ansikt over horisonten, men ti unge mennesker med ski og sekk, har allerede samlet seg for å ta bussen ut av byen og inn i mindre urbane strøk.

Tekst CLEMET ASKHEIM

Under stjernene

Kva er det som har drive meg ut under denne stride morgonhimmelen? Dei blå, kravstore stjernene, kva er det dei vil?

Fjelli lovar ingenting – vik berre so dei slepper fjorden inn og elvane ned, og stend forherda under snøen.

Olav H. Hauge (*På Ørnetuva*, 1961)

... Når vi kommer til Snarbyeide stiger vi av, smører våre ski, tar på oss våre sekker og legger i vei innover fjellheimen. Målet er å komme seg til Nonsbu før det blir altfor mørkt. Til å hjelpe oss på veien har vi te, sjokolade, peanøtter, appelsiner, brødsriver og forventningene om en varm hytte, mat, tørre klær og polsk vodka ved enden av dagens etappe. Fra Nonsbu er planen å komme seg videre til Skarvassbu i løpet av lørdagen, for på søndagen å returnere til Tromsø, via Tromsdalen.

Kong vinter byr på en dram

Noen har lang fartstid i fjellet, er i god form og har korrekt utstyr, mens andre

knappt nok har gått på ski før og deltar med lånte fjær så å si. Været denne januardagen innbyr virkelig til turliv, noe som fører til hyppige pauser og et bedagelig tempo. Til tross for dette når følget fram til hytta før mørket faller på. Hytta eies og drives av turistforeningen gjennom Troms Turlag og medlemmer av Den norske turistforening kan låne standardnøkkel til alle hyttene. Det er en enkel, men ordentlig hytte med det som trengs av fasiliteter, ved og ovn til oppvarming, gassplater til matlaging og må man så må man, og da kommer utedoen godt med.

Mens enkelte lagde mat søkte andre mot det omtalte ildvannet, og etter middagen slo dette ut i et skille mellom de som kasta sine avkleddede legemer i snøen, og de som ikke gjorde det. Et av rommene i hytta ble fyrte opp til badstutemperatur og der satt de mest ivrige ildvannkonsumentene og stekte seg klare til å bade i snøen. Ikke bare én gang men sju, åtte ganger. Skrikende, dettende og skrålende ut og inn av hytta. Det er jo slik man fort gjør etter å ha satt til livs flere flasker brennevin. Resten av følget holdt en noe roligere profil, men det ble også blant disse skålt hyppig og sunget kraftig. "Hvor hen du går i li og fjell, en vinterdag..." Fjellet kan ikke feires for ofte.

Å besøke doen hadde plutselig blitt en ekspedisjon. En ekstremsport.

Om å være ute en vinternatt før

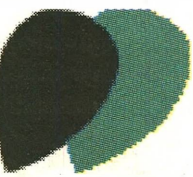
Omsider kom en ventet økning av antall turdeltagere. Tre personer tok seg fram ved hjelp av blant annet

GPS, (global positioning system, som betyr at man ved hjelp av en liten dings kan kommunisere med satellitter og få oppgitt nøyaktige posisjoner til enhver tid), opp fra Tønsvika i mørket og ankom hytta litt utpå kvelden.

– Helt fantastisk, var det eneste Eirik, Kristin og Njål kunne si om oppturen sin. Ytterligere ivrige beretninger om en fabelaktig tur i klarværet, hvor nordlyset hadde dansa over himmelen i ett sett, ble delt med lett misunnelige og noe berusa hytteturister. Delt ble også siste rester av alkohol og natten sank inn i utmatta kroppene. Kun et svakt skjær av oransje lys minte oss om at vi ikke var milevis unna den siviliserte verden. Selv om mangelen på mobildekning kunne tilsi noe annet. Vi var i det minste fritatt for hverdagens krav om tilgjengelighet.

Noen av nykommerne, som var relativt godt utstyrt, sov under åpen himmel i supersoveposene sine og nøt synet av stjerner og nordlys helt ubesudla av byens lys og larm. Og himmelen var virkelig flott denne kvelden. Månen var stor, stjernene mange og nordlyset ga seg aldri med å fare frem og tilbake over hodene våre. Mange hadde aldri tidligere opplevd slike tilstander, blant annet dvaske søringer og de tre internasjonale studentene som var med.

Alle gikk på en smell under oppstigningen mot hytta.

Vi tok skjært og votter på, hastet ikke med å gå

Neste dag var så avgjort dagen derpå og det oppgraderte følget nå bestående av tretten personer, kom seg ikke av gårde før det begynte å skumre. Det var imidlertid ikke noe problem, for en av nykommerne hadde vært ute en vinternatt før og hadde med seg GPS og andre hadde hodelykt, så vi kom oss like godt fram i mørket. Gårsdagens utskeielser satte sitt preg på vandringen og vinden gjorde det noe mer krevende å gå. Det snødde ikke så mye før vi nærmet oss hytta og sikten var ikke så aller verst.

Enkelte imponerte voldsomt med sitt pågangsmot og ubøyelige vilje. Monica fra Sveits hadde ikke gått mye på ski før, og hadde kvelden før hatt det svært så hyggelig, men til tross for dette kom hun seg framover like godt som de andre og klagde ikke en eneste gang. Alle gikk på en smell under oppstigningen mot hytta. Lite energi, tunge sekker og bakglatte ski kan alle være harde bøyger å forsere, men med litt oppmuntrende sjokolade og en smule viljestyrke er det ikke grenser for hva man kan klare. Vi kom endelig fram til det rene nirvana på Skarvassbu, takket være en gjeng scooterkjørere som hadde bodd der noen dager og fyrte opp hytta skikkelig.

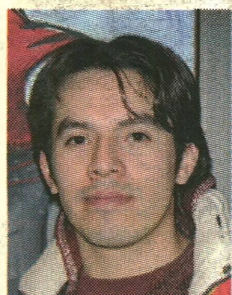
Nå hadde været endret seg noe, og det å besøke doen hadde plutselig blitt en ekspedisjon. En ekstremsport.

TEATERTRENING: Ida Mellum Stene (t.h) got the power.

Fem i teaterklemma

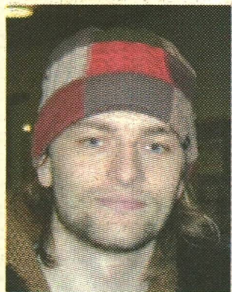
Augusto Romero (23 år), BA russisk
Går du mye på teater?
 – Ikke ofte, men litt
Visste du om studentrabatten?
 – Ja, det gjorde jeg faktisk!
Kommer du til å fortsette å gå på teater?
 – Det skal jeg utvilsomt.

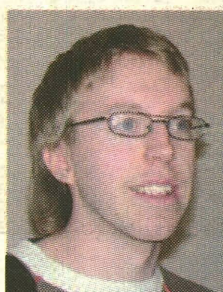
Heide Furre Østgård (21 år), psykologi:
Går du mye på teater?
 – Husker jeg gikk på mormor og de åtte ungene en gang
Visste du om studentrabatten?
 – Nei, det gjorde jeg ikke
Vil dette da påvirke dine teatervaner i fremtiden?
 – Ja, absolutt. Men jeg går heller på kino enn teater.

Vanja Madsen (21 år), sos.antropologi
Går du mye på teater?
 – Nei, ikke særlig ofte egentlig
Visste du om studentrabatten?
 – Nei, det visste jeg ikke. Eller jo forresten!
 Har hørt litt om den.
Vil dette påvirke dine teatervaner?
 – Ja, rabatten gjør susen, men bare hvis man får gratis brus i tillegg.

Carl Wilhelm Johansen, psykologi
Går du mye på teater?
 – Har ikke vært på teater siden jeg var liten
Visste du om studentrabatten?
 – Nei, det gjorde jeg ikke.
Nå som du ve om dent, vil det påvirke dine teatervaner?
 – Med tanke på at jeg ble skremt av skuespillernes overdrevne sminke og svette som liten) og jeg ikke har noe kjennskap til teater her i Tromsø, så har jeg ingen planer om å gå på teater.

Tore Berge, juss
Går du mye på teater?
 – Går aldri på teater, vet ikke hvor det ligger!
Visste du om studentrabatten?
 – Visste ikke om den store studentrabatten.
Nå som du vet om den, vil det påvirke dine teatervaner?
 – Kan tenke meg å gå i teateret med tanke på den store studentrabatten. Også må jeg jo

Tekst FRITHJOF EIDE FJELDSTAD/LONE DYBDAHL
Foto LONE DYBDAHL

finne ut hvor det er først.

teateret og ingen av dem ingen av dem hadde for vane å gå på teater. Tilbake i Rådstua, der Teater Aksens har øvelsene sine hver fredag går diskusjonen høyløst om hvorfor studenter ikke går på teater.
 – For veldig mange er ikke det å gå på teater noe de pleier å gjøre, man gjør det samme som man har gjort før, sier Gro Larsen Espelid (25), kunstvitenskapstudent og leder av Teater Aksens.
 – Jeg har fått mange reaksjoner etter forestillinga (*What the Butler Saw* red. anm.) om at "Jeg har aldri vært på teater før, men dette er jo kjempegøy!" forteller sykepleierstudenten Ida Mellum Stene (21). Benedikte nikker:

– Noen sier jo "Off! Teater er så kjedelig", men det er jo underholdning.

Bra besøkstall på studentteateret Teater Aksens var imidlertid veldig fornøyd med besøkstallene da de satte opp farsen *What the Butler Saw* på Rådstua i januar. De spilte for fullt hus alle kveldene og ifølge teatergruppa var også mange studenter og så stykket. Og taktikken deres? Skuespillerne kledde seg opp som rollene sine i stykket og jagde hverandre ned Storgata. Kanskje det er en idé om skuespillerne på Hålogaland teater gjør det samme på universitetsområdet?

Studentteateret

Teater Aksens er en undergruppe av Studentsamfunnet, tidligere kjent som Teater Kanel, og består av 12 skuespillere.

Jill Forrest, som har dramautdanning fra Universitetet i Liverpool, England, er gruppas faste instruktør som liker å overraske publikum og gjøre stykkene uforutsigbare.

Teater Aksens satte opp farsen *What the Butler Saw* i januar og skal sette opp stykket *Blood Wedding*, av Frederico Garcia Lorca, i mai.

For mer informasjon besøk hjemmesiden: <http://www.teateraksen.com>

FOTO: FRANCIS NYANG-JØRGENSEN

TEATER AKSEN: Gro Larsen Espelid (foran), Håvard Lia (t.h), Jorunn Mørck og Benedikte Bolund spiller the game of power, leken der det gjelder å plassere seg i den mest autoritære posisjonen i rommet.

To see or not to see

Kun 900 av totalt 14 000 billetter ved Hålogaland Teater ifjor var kjøpt med studentrabatt. Hvorfor går ikke tromsøstudenter på teater?

Tekst FRITHJOF EIDE
FJELDSTAD/BENTE JENSEN

– Ja, jeg var veldig sjenert før jeg begynte med teater. Teater er å tørre å være seg selv, sier Jorunn Mørck (23) student på lærerhøyskolen. Det skorter ihvertfall ikke på selvtilliten til Jorunn nå, der hun og de andre ivrige skuespillerne klatrer over hverandre

i en lek som heter *the game of power*. Leken går ut på at deltakerne i tur og orden skal overgå hverandre ved å plassere seg i den mest autoritære posisjonen i rommet, rekvisitert av et bord, noen stoler og en tomflaske. Vi trekker oss godt tilbake, trygt inntil veggene i det Benedikte Bolund (23), student ved lærerhøyskolen, inntar vinnerstillingen i lekens første runde. Møt amatørgruppa Teater Aksen, en undergruppa av Studentsamfunnet i Tromsø, som med godt mot prøver å holde liv i byens teaterånd.

Lite bruk studentrabatt
Det trengs, for bare et steinkast unna i Kulturhuset sitter Tone Lein, markeds-

og informasjonsleder på Hålogaland Teater, og etterlyser engasjementet til studentene, ikke på scenen, men i salen. For av totalt 14 000 solgte billetter ved Hålogaland Teater i fjor, var kun 900 kjøpt med studentrabatt. Hun stusser litt over tallet for generelt er det mange unge folk som går på teater.

– Studenter er jo en viktig del av Tromsø og når det er så få studenter som går på teater vil vi gjerne vite om vi kan gjøre noe annerledes, sier Lein. Og informasjonssjefen avkrefter myten om at teater kun er for godt voksne folk med smellfeite lommebøker: – Gjennomsnittsalderen for å gå på teater i Tromsø er mye lavere enn

andre steder. Den er ca. 30 år, mens i Oslo og Bergen er den i overkant av førti.

Som student får man dessuten 50 prosent rabatt på billettene og betaler 100-lappen for å se en forestilling. – Man tar jo utgangspunkt i at de ikke har så god råd. Og vi er en statlig institusjon og skal gi et tilbud og tilpasse pris til enhver livssituasjon, avslutter Lein.

Ikke noe studenter pleier å gjøre
Så hvorfor bruker ikke studentene rabattene på teater? Utopia hukte tak i fem tilfeldige studenter på universitetsområdet og tre av fem visste ikke om studentrabatten på

FØRSTE RUNDE: Taliban Airways, Badger, Rølp & Riot og Anti Nation sto for underholdningen på driv torsdag 03.februar.

Rocketroll på krigsstien

To runder av Tromsø Rock Battle er overstått. Når lokale helter ruster til striden om 20 000 kr er det er ikke bare klovner i kamp.

Tekst: AGNIESZKA BRZYCKA og INGVILD BUHAUG

Bookingmedarbeider Tony Winkler på driv tok initiativet til arrangementet, som er ment å hjelpe lokale band med å gi ut materiale, selv om det ikke er noen hindring hvis bandene har gått ut plate tidligere. Utvelgelsen har gått etter først-til-mølla prinsippet og det har ikke vært noe problem å finne band.

Og nivået er høyt, mener Winkler. – Det er morsomt å se nye band etablere seg i musikkmiljøet. I alt 16 band kjemper om 20 000 blanke kroner øremerket til plateinspilling og turne. For noen vil det bety debutplate, for andre vil støtten frigi tid til å lage nye låter.

Med to runder ferdig gjenstår to innledende runder, to mellomrunder og én finale. Fire band har allerede sikret seg en plass i mellomrunden. Noen av bandene, som Taliban Airways, utklasserer motstanderne fullstendig, men generelt er det ikke lett å forutsi hvem som går videre. Anti Nation var antagelig den største overraskelsen i første runde, flere ville heller ha gjetten på Rølp & Riot. Oppkomlerbandet Seed fortjener også litt ekstra oppmerksomhet for

sin innsats. Sceneopptreden ser ut til å ha stor betydning, det er publikum som må sjarmeres, for det er de som stemmer sin favoritt videre. Har du en favoritt, bør du ta med tante og onkel og alle naboene på dugnad. Stemninga under de to første rundene var alt annet enn krigersk, så hold av torsdagskveldene fremover.

Første runde

TALIBAN AIRWAYS: (videre) Profesjonelle perfektionister med noe minimalistisk tung rock som allerede har opparbeidet seg en solid fanskare. **ANTI NATION:** (videre) Utagerende unge sceneartister. Utopia ser lyst på fremtiden når den unge pønkergenerasjonen kan finne inspirasjon i Avril Lavigne. Sjarmerte seg en plass i mellomrunden.

RØLP & RIOT: Interessant Anthony Keaties-lookalike i et lovende band som trives på scenen. Selv tekniske problemer kunne ikke holde det rølpete Rølp & Riot nede.

BADGER: Voksen soft-rock som gir assosiasjoner til Beatles og Postgirobygget.

Andre runde

LITES: (videre) Fluepapir for blonde fjortis-groupies. Siste nytt er forresten at "the" er byttet ut med et nytt medlem.

SKA PATROL: (videre) Karakteristisk vokal og bekledning. Ingen varmer et stivt publikum som Ska Patrol – lykkelig ska er en sikker

publikumsfavoritt. Ser ut til å storkose seg på scenen.

SEED: Har bare holdt to konserter i Tromsø før og var ny for Utopia, men bandet imponerte stort med en sikker og moden opptreden. Gir folk-assosiasjoner og god magefølelse.

LULU ON THE BRIDGE: Følelsesladet musikk fra et band som stadig blir bedre. Har lidenskapelige fans som støtter dem på konserter, men er også, av noen, forhatt. Klarer i alle fall å unngå likegyldighet.

Rock Battle – slag i slag hver torsdag på driv

Tredje Runde: torsdag 17. februar kl 22.00. Ser ut til å bli en kveld med litt tyngre, mørkere rock.

ROCKETBOYZ: Metalband med flere EP'er på baken. Kan sakene sine. Utopias favoritt.

ONKEL HUFF: Hard rock og rap med veldig sjarmerende tekster, som skiller seg ut fra mengden. Stort pluss for at de synger på dialekt. Utopias andrevalg.

IMPERILED EYES: Skranglete metal, som skaper splid i Utopias rekker. Det blir spennende å se hva dette bandet presterer live. Turneringens antagelig tyngste og hardeste utfordrer bør iallefall ikke undervurderes.

POLKAJUGEND: Hadde sin livedebut i januar, men alt Utopia vet er at bandet brenner for IKEA i Tromsø. Dark horse.

Fjerde Runde: torsdag 03.mars kl 22.00. For mange av oss er disse ukjente utfordrere, men det ser ut

som kan bli en drømmekveld for tilhengere av rolig, melodios rock. Utopia har ikke nok grunnlag til å plukke ut favoritter; her er alt åpent!

LUDIUM: Selv beskriver de musikken sin som melodios rock, men de er ukjente for oss. Dark horse.

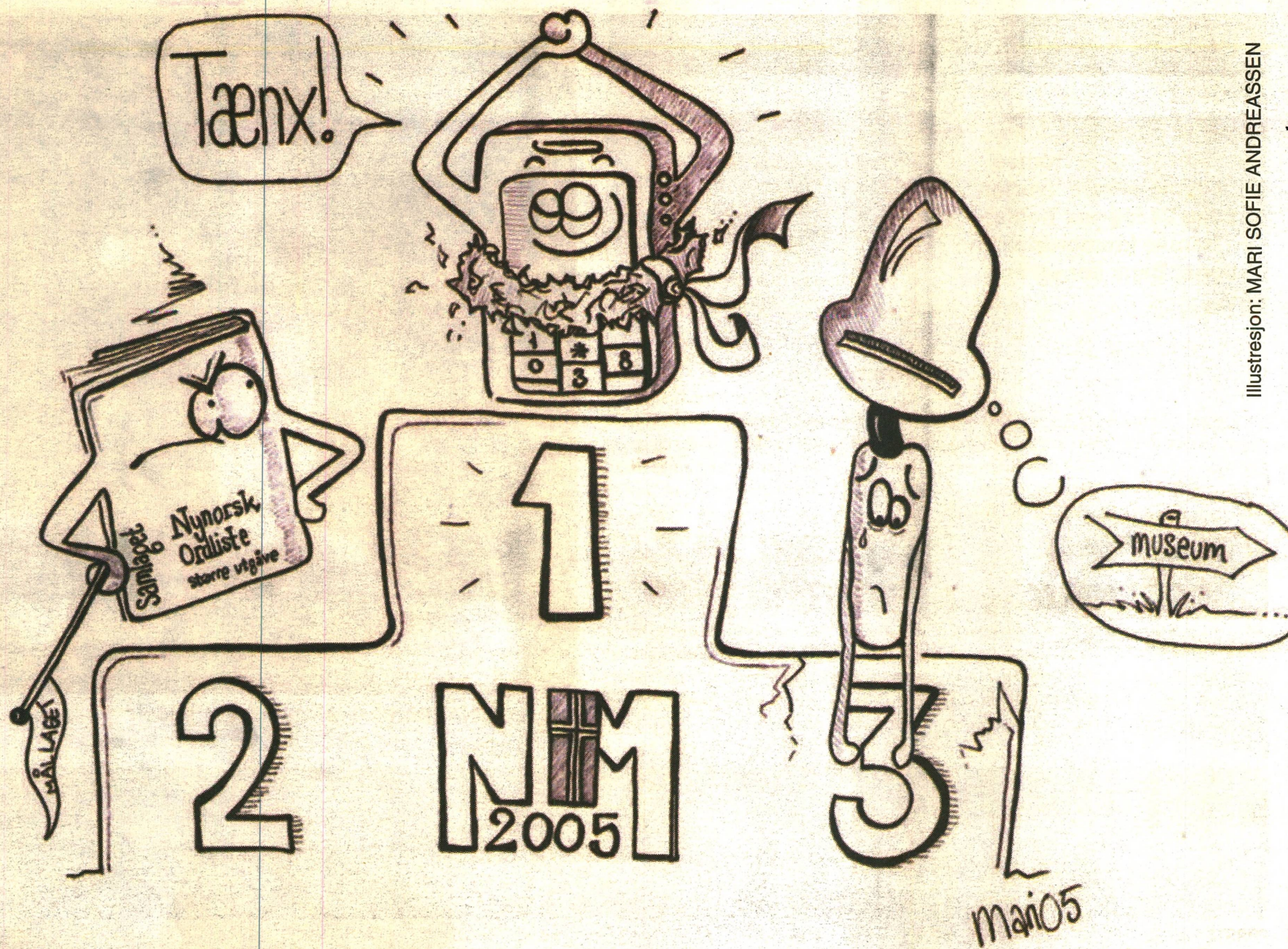
HERREKLUBBEN SCHNYTT: Dark horse.

HEIDI SOLHEIM M/BAND: Snill pike serverer rolig, stemningsskapende rock, med bandet sitt. I alle fall ikke stygt å høre på.

Mellomrundene: torsdag 7. april kl 22.00 og onsdag 13. april kl 22.30. Eites, Ska Patrol, Taliban Airways og Anti Nation er med så langt.

Finalen: torsdag 12. mai kl 22.30.

Illustrasjon: MARI SOFIE ANDREASSEN

SMS generasjonen: it's up 2 u

Tekst LENE HEITMANN RASCH

Om hundre år har det norske skriftspråket takket høflig for seg, og tatt inn på museum. Der skal det leve lykkelig i all evighet sammen med stasjonære PC'er, Nokia 5110, CD'er og andre for lengst antikvariske gjenstander. Symptomene er mange, og de har vi lenge lagt merke til: Den oppvoksende generasjon er så blasert at de ikke lenger gidder å uttale ordene slik de har pleid å bli uttalt. For eksempel er det mange unge som ikke lenger er i stand til å fortelle hva de har hatt til middag: Schøtt. Når de

Snaruate? Harunåpæng?
Birenåpåræ? :-) (eh - forsto DU d?)

schører rundt med bilen om kvelden, synes de at de er schempekule. Og hvis foreldrene er virkelig schipe, og ikke lar dem låne scherra, må de sitte på schino og schede seg.

SMS for dg&mg

En annen ting vi har lagt merke til, er at med SMS'ens og chattingens inntog, staves ikke lenger ordene på samme måte som før. For det første er det i dag helt okay å skrive det meste på dialekt. Det trenger ikke være så vanskelig å forstå så lenge det er tilnærmet din egen dialekt, men også der kan ting fort bli litt komplisert. Man trenger ikke salig Einsteins hjernekapasitet for å skjønne at æi, ræ, sko, kanke og hakke betyr jeg, deg,

skulle, kan ikke og har ikke. Men når folk fra dalstrøka innafor begynner å stave slik de prater, er det all grunn for oss andre til å begynne å svette. Det er jo allerede i utgangspunktet nesten umulig for uinnvidde å skjønne hva de sier. Å lese det, vil være omtrent som å lese hebraisk. For noen som ikke kan lese hebraisk. Og samtidig med at det ble vanlig å kommunisere via SMS, begynte folk, fortrinnsvis ungdom, å forenkle ved å bruke en hel del forkortelser. Da bi d straks vanskelier fører dg å mg å skjønn meninga m d 1 læs. Snaruatte? Harunåpæng? Birenåpåræ? :-) (eh - forsto DU d?)

Sammen satte ord

Etter hvert som ordliste på mobiler ble allemannseie, sluttet folk å huske hvordan ord egentlig skrives. For ord listene skjønner ikke sammen satte ord. Og da må man dele dem opp med mellom rom, for å kunne skrive kjappe og effektive meldinger. Så nå river norsk lærerne seg i hente håret, og ønsker ord listene til Blok s berg, fordi ungdoms skole elevene på påske tentamen bruker ord som drikke press, gruppe sex, angre pille og over dose. (Ordet farskapssak står overraskende nok i ord lista.) Og så er det alle disse utenlandske uttrykkene, da. Up 2 U, tekster buddien min, når jeg får velge hvilken café vi skal hooke up på. Life's a bitch, sier han, når det viser seg at den er

stengt. Sorry, Mac! trøster han, enda han utmerket godt vet at jeg heter Lene. Så crosser vi streeten, og leter etter en annen spot. Utenfor Kongen ser vi by-kidsa henge rundt og chill, den ene i bunch'en coolere enn den andre. Vi setter oss på en fortauscafé og sjekker ut chick'ene - hey, sjekk den babe'en, kompis! - og dude'ene som stroller forbi.

Respiratorspråket

Alt i alt virker det som at de unge i dag bruker et språk seg imellom som er forenklet, internt og i stadig større grad påvirket av, spesielt, engelsk. Det vil si at når SMS-generasjonen etter hvert blir gamle, vil det norske skriftspråket ha dødd ut over hodene på dem. Ingen vil lenger huske hvor nøye og omstendig deres gamle besteforeldre håndskrev julekort med snirklete løkkeskrift, bestilte seg legetime via et formelt brev eller ydmykt søkte om utsettelse

Sorry, Mac! trøster han, enda han utmerket godt vet at jeg heter Lene.

av kreditten. Språket, slik vi enn så lenge kjenner det, vil da være noe for nerder og spesielt interesserte. Et respiratorspråk for gale professorer, å la latin.

Fugl, fisk og forandring

Men gjør det egentlig noe? Er det noen gode grunner til at vi skal

piske skoleelever gjennom et par tusen utmattende norsktimer, for å innprente dem et skriftspråk som likevel ligger langt fra måten de uttaler ordene på? Tviholde på to språk som verken ligner fugl eller fisk (eller gammelnorsk eller dansk, som det burde hete i dette tilfellet), for enhver pris, akkurat som en viss bispekandidat tviholder på et utdatert menneskesyn. Verden vil uansett aldri, på noe tidspunkt i historien, være som den en gang var. Om man liker det eller ikke, så vil den gjennomgå stadig forandring.

Up 2 u

Poenget er at selv om man hopper på og prøver ut nye metoder, trenger man ikke forkaste alt man har fra før. Vi har et rikt og variert språk som verken Ibsen, Bjørnson, Kielland, Behn eller noen av de andre store, har hatt nevneverdige problemer med å uttrykke seg på. (Enkelte forfattere

kunne man innimellom ønske hadde litt større problemer med å uttrykke seg. Skrivesperre trenger ikke alltid være negativt.) I en

verden der alle er ansvarlig for sine egne handlinger, er vi også ansvarlige for å påvirke skriftspråket i den retningen vi ønsker at det skal utvikle seg. Derfor, mine damer og herrer, er det faktisk opp til dere om våre tippoldebarn må gå på museum for å lese Ari Behns, på så mange måter syltynne, verker.

Invester i The National Bank

Storslått omtale og fulle hus. Nå flyr de til Tromsø for å demonstrere hvorfor, torsdag 24.februar holder den norske kremgruppa The National Bank konsert på driv.

**Tekst FRITHJOF EIDE
FJELDSTAD**

De unge mennene Lars (gitar) og Martin (trommer) Horntveth, Morten Qvenlid (keyboard), Nikolai Eilertsen (bass) og Thomas Dybdahl (vokal og gitar) sitt samarbeidsprosjekt har aldri gjestet ishavsbyen før.

På Norgesturnè

Det er på den annen side ikke så rart, ettersom deres første virkelige Norgesturnè, med deres første og så langt eneste plate, *The National Bank*, ikke kom i gang før nå nylig. Og da var det ingenting som stod i veien for å ta

turen innom Tromsø. Det er vel verdt å få med seg denne konserten, kjære Tromsøfolk, da det kan virke som at dette er noe av det siste vi får høre fra denne gruppa på en stund. Løse rykter har nemlig fylt våre ører med at gullstrupen, Thomas, vender nesens mot «det store eplet», for å ta seg en såkalt pause.

Melankolsk pop

Alle de respektive medlemmene i bandet er særdeles veletablerte musikere, med en lang tone, trygt og godt innstøpt i det norske folks ører. Både Lars, Martin (fra blant annet Jaga Jazzist) og Thomas har selv egne soloprojekter i skatollet fra før, men Morten (gruppa Shining) og Nikolai (Big Bang) har på ingen måte grunn til å føle noen mindreverdighetskomplekser av den grunn. Sammen byr gruppa på lett melankolsk pop, som også til en viss grad legger seg inn i jazzsjikte. Utfordrende, men ikke problematisk lytting. Bon appetite!

THE NATIONAL BANK: Gjester driv torsdag 24. februar.

ALLE FUGLER: Holder tunga rett i munnen.

Sangfugler søker tenorer

En vellykket vervekampanje i høst ga studentkoret Fullt på Høyde mange nye stemmer, men få tenorer.

Tekst THERESE-M. LINDSETH

Hver kråke synger med sitt nebb, heter det i ordtakene. Disse fuglene synger nok bedre enn de fleste, men de trenger flere. Etter en vellykket vervekampanje, er blandakoret Fullt på Høyde, en undergruppe i Studentsamfunnet, oppe i hele 28 medlemmer. Men de er enda ikke helt fulltallige.

– Vi mangler litt balanse, sier Maja

Garnaas, sekretær i koret.

Koret er i beit for tenorer, de er tre fra før av, men de vil ha selskap av rundt fire til. Har du sunget i kor før, eller går du rundt med en skjult tenor i magen, er dette anledningen for deg.

– Det er veldig sosialt, vi synger for å ha det gøy. Det er ikke noe opptaksprøve i den forstand, det blir en sangtest med dirigent, for å høre om man treffer notene og om det virkelig er tenor man er, forteller Garnaas.

Fullt på Høyde dyrker sangleden og

en gang i måneden samles de i Korhybelen, administrasjonsbygget, for sosialt samvær.

– Ellers skal vi ha bli-kjent-helg snart, på Kaldfjord skole, synge, feste litt og bli kjent. Også pleier vi å ha Grand Prix-fest, i tillegg til tradisjonell 17- mai markering, avslutter Garnaas.

Øvingstider: mandager fra 17.00-19.30.

Lyst til å være med? Kontakt korleder Emil Westad: 41 23 83 73.

ASKILD GJERSTAD
foto

LITTERATEN: Den unge Nordlys-meldaren og lyrikaren Morten Winterwold sa mykje om mangt på Litteraten forrige torsdag.

Litteraturkritikken under lupa

Omtrent ein gong i månaden samlast Tromsø sine litteraturinteresserte sjeler til debatt eller foredrag på litteraturkaféen Litteraten.

Tekst ASKILD GJERSTAD

Denne torsdagskvelden var det litteraturkritikken som skulle under lupa, og arrangørane hadde invitert John Gustavsen til å leia ein debatt om ståa i norsk litteraturkritikk. Kveldens hovudgjest var Ane Farsetås, som er prisbelønt bokmeldar i Dagens Næringsliv. Ole Karlsen frå nordisk institutt og den unge Nordlys-anmeldaren Morten Winterwold supplerte Farsethås og Gustavsen i panelet på fire.

Norsk litteraturkritikk i krise

Det gode ein kan sei om debatten på litteraturkaféen, er at ein til tider kunne ana viktige spørsmål om litteratur

og litteraturkritikk i horisonten. Ole Karlsen peika på at dei viktigaste bøkene ikkje når fram mellom alle dei middelmådige utgjevingane, og han synes og at dagens litteraturkritikk manglar ein kritisk distanse til sin eigen kritikk. Morten Winterwold brann sterkt for lyrikken, og meinte mellom mykje anna at Nordlys skal ha ros for at dei melder så mykje lyrikk. Alle tre var dessutan eininge om at norsk litteraturkritikk har vore og er inne i ei evig varande krise, utan at dei godt nok greidde å spissformulera kva denne krisa går ut på. Jamnt over gjekk me heim att med eit litt tamt inntrykk frå debatten på Teaterkaféen, kanskje ordskiftet vart for springande?

Trøyst med Hauge

Trøysta får vera at vårens liste over litteraturkveldar på Litteraten ber bod om betre tider. Om to veker skal Olav H.Hauge sin biograf Olav Åmås i elden på litteraturkaféen. Mykje tyder på at denne kvelden vert meir minneverdig enn dette semesteret sin opningskafé.

Ny utstilling om polar Norge

I den nyåpnede utstillinga "Det hvite eventyret" på Tromsø Museum drar man på polferd gjennom Norgeshistorien.

Tekst BENTE JENSEN

Ethvert eventyr fortjener sin konge. Onsdag 9.februar var det Kong Harald som fikk tre inn i "Det hvite eventyret", den nye utstillinga på Tromsø Museum om Norges polarhistorie.

-Man lærer alltid noe, det er alltid noe man ikke kan fra før, sa Kong Harald idet han vandret mellom de kalde, hvite veggene i utstillinga.

Og det er nettopp kunnskap og forskning som spiller en viktig rolle i utstillinga, ikke overraskende ettersom utstillinga er et samarbeidsprosjekt mellom Universitetet i Tromsø,

Norsk Polarinstitut, Polarmuseet og Statsarkivet i Tromsø.

Sentralt står blant annet polforskernes bruk av samenes, inuittenes og ishavsfolks kunnskap om hvordan å overleve i arktiske strøk og polområdenes betydning for forskning på miljøgifter og klimaendringer.

Som en del av 100 års-markeringa av Unionsoppløsninga, er også polarekspedisjonenes betydning for Norges nasjons- og identitetsbygging sterkt i fokus.

"Det hvite eventyret" gir publikum en mulighet til å oppleve polområdene uten kuldegrader, med forklaring og tilgang til proviant i kaféen. Og for de som liker å utforske gjennom å klemme, høre og trykke på ting byr utstillinga også på muligheter.

For studenter koster det 15 kr for inngang på Tromsø Museum.

BODEGA: Torsdag 24. februar kl. 14 blir det tangooppvisning.

Dans, mat og besøk fra Sør-Amerika

Ana Paola Romera fra ACEU, organisasjonen som vant Studentenes fredspris 2005, besøker UiTø mandag 21. februar. I den anledning arrangerer SAIH Sør-Amerika uke i Bodegaen.

Tekst LONE DYBDAL

- Det er første gang det arrangeres en slik uke, så det blir spennende å se hvordan det går, uttaler Ingvild Hersoug Nedberg, presseansvarlig fra SAIH. Sammen med Studentstyret, Studentnettverk for fred og Senter for miljø- og utviklingsstudier (SEMUT) står SAIH bak arrangementet, som gjennomføres med lite penger, men mye engasjement.

Fredsprisvinner på besøk

Ana Paola Romera fra Asociacion Colombiana de Estudiantes Universitarios (ACEU), organisasjonen som har blitt tildelt Studentenes fredspris 2005, kommer på besøk for å fortelle om studenttilværelsen i Colombia., ACEU har deltatt i den

langvarige ikke-voldelige kampen for et demokratisk og rettferdig Colombia og for studenters rett til utdanning og studentdemokrati.

Capoeira, tango og sør-amerikansk mat

Hele uka fra 21-25. februar blir det kulturelle aktiviteter i Bodegaen mellom kl 14-15:

Mandag: fredsprisvinneren Romera fra ACEU vil være til stede for en uformell samtale.

Tirsdag: lysbilder eller film.

Onsdag: visning av capoeira (kampsport med opphav i Brasil).

Torsdag: tangooppvisning ved Tango Polar.

Fredag: Sør-Amerikansk mat.

Gratis

Nedberg håper norske studenter får øynene opp for hvor bra rettigheter vi har; Så bra at studenter andre steder ville vært villig til å ofre livet for å oppnå det samme. Alle arrangementene er gratis, og Nedberg håper at folk viser interesse Mandag kveld kl 19.00 blir det også temakveld på Haakons scene på driv: *Studentrettigheter med livet som innsats.*

JAN ERIK KRISTIANSEN
Foto

TROMSØ MUSEUM: Onsdag 9.januar åpnet Kong Harald utstillinga "Det hvite eventyret".

Ukas bilde

Atten år

Ennå var hun ikke riktig våken.
Ennå husket hun det ikke riktig.
Men hun følte noe deilig viktig
vente på seg som en sol bak tåken.

Under søvnen lå en brønn av glede
blinkende mot denne blide morgen.
Alt av hjerte, blod og sinn var rede
til å våkne opp og møte våren.

Og da solen kysset hennes runde
pikekind, slo selve lykken kloen
rett i hjertet. For da husket hun det:
Hun var atten år og elsket noen.

Inger Hagerup, *Strofe med vinden* (1958)

Idsjelen

Om du hadde fått 1 mill til å gje til en god sak, kva for sak hadde du støttet?
– Då hadde eg gjeve rubbel og bit til det nye filmhusprosjektet Verdensteateret for at folk i Tromsø skulle få sjå masse bra film i ein kjempefin kinosal.

Om du hadde fått vedta ein lov eller ein loverndring – kva ville det ha vore?
– Eg ville sletta heile opplegget til Kristin Clemet slik at vi kunne fortsetje å studere for eit klokare samfunn og ikkje berre for å verte ureflekterte funksjonærar.

Kva gjer deg stolt over å vere norsk?
– Det store nettverket av filmklubbar over heile landet som putrar i veg på rein idealsime. Det er heilt unikt og syner Noreg på sitt beste.

Kva gjer deg pinleg berørt over å vere norsk?
– Det tilsynelatande svake genet for ryggrad her i landet. Du ser resultatet av det overalt; i utanrikspolitikken, i filmar som vert laga...det har ikkje kome mykje nyskapande film frå Noreg dei siste åra.

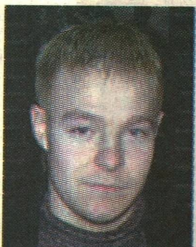
Når du døyr kjem du til himmelen eller helvete? Kven møter du der?

– Eg er vel ikkje den rette til å setje dommen over meg sjølv, men skulle eg ende opp i himmelen kjem eg nok til å treffe på Peter Greenaway, ein britisk filmregissør som verkeleg har gjort sitt for å gjere verda vakrare. Kjem eg til helvete lyt eg vel helse på Michael Haneke...

Kva brenn du for?
– Eg brenn for å få litt meir kjensler inn i verda. Eg trur at ved å sjå vakre og fæle og triste filmar frå mange ulike kulturar om kvarandre forstår ein både seg sjølv og sine omgjevnadar litt betre. I tillegg er det utruleg kjekt å sjå film!

Kven ser du opp til?
– Eg er svært imponert over filmskaparar som lev i land med streng sensur og som tassar strenge straffar for å få ut sanninga om situasjonen dei lev under.

i klemma Hva slags hvitevare ville du ha vært, og hvorfor?

da Sandesen, sosiologi.
Inn i krobølgeovn er jeg. Fordi jeg kunne jeg ma fort.

Henrik Sørensen, sosiologi.
– Kjølenskap, der er det jo mer mat enn studentene har.

Oddlaug Viggen, pedsem.
– Ville vært et kjøleskap. Fordi jeg er alltid så varm.

Tone Merete Øverby, arkeologi.
– Ville kanskje vært et kjøleskap, for da kunne jeg hatt mye god mat.

Tekst og foto ANNA HAUGEN

Reisebrev

Obs: Pavens helsetilstand

Italia plages av influensa, og til og med il Papa, vår gode venn JP (uttales jaypee) numero due, ble brakt til sykestuen noen dager tilbake. Influensa er for de fleste ikke annet enn lettere redusert kapasitet noen dager, men JP er ikke den spreke åttiåringen han en gang var. Big Daddy har allerede i årevis vært plaget med tyngdekraften, men han har vært sterk, utviklet den velkjente rulatorstylen, og ikke latt sin fotsvettes inntog i retning neseborene knekke ham.

Men hva nå? Jaypee 2. innlagt på sykehus, panikken spredte seg i gatene, hva skulle folket gjøre uten sin leder? Var dette slutten? Kult, tenkte jeg. Ny pave! Han har holdt på lenge nok nå, har han ikke? Med femogtyve raske pluss overtid, knuste han sin tidligere sjef, som uvisst av hvilke årsaker, døde etter få måneder på stolen. Da Vinci-koden go home! Her er mer krutt enn reality-tv! Det

ble hvisket om giftmord, hvem vet? Nok om det, vi skal vel alle tilgis. Om Jaypee karret til seg tronen med rent mel eller ikke lar vi forbli et ubesvart spørsmål. Han har hatt sitt å stri med i disse dager.

Som alle vet har han i alle år vært nummer èn på gummiprodusentenes most wanted dead liste, og med influensaen på toppen av det hele må vi gi han en liten pause fra hverdagens mas og tjas. Nå har jeg vel skremt vettet av dere alle der hjemme, eller hva? Paven er dødssyk! Neida, slapp av alle sammen, det var kun falsk alarm. Jaypee viste seg som den sterke leder han er, og kom velberget fra sin sykdomsperiode. Etter å ha kost meg med "Chi vuole essere millionario?" så jeg på nyhetene etterpå at Papsen komme rullende ut av sykehuset i gaffeltrucken sin. Krise avblåst. Tilbake til hverdagslivet.

Tekst WALTER ZENGA

Ab Via

Hørt på desken:

- Det ser jo ikke ut her! sier IT sjefen på Utopia
- Fotosjefen har løsninga:
- Hvis alle bare hadde tatt ansvar for seg selv og koppene sine, så er det ikke noe problem. Sånn er det jo egentlig med verdens problemer, også.
- Vi må starte her i kjeller'n til Utopia med å gjøre verden til en bedre plass!

Utopia om 24 år:

De to is tappene som ble funnet under en arkeologiske utgraving på syd polen viste seg og være de to hardhausene Njål og Eirik. Med moderne teknologi ble de to sakte men sikkert smeltet opp igjen. "Dette var nok en litt mer strabasjøs tur enn vi hadde ventet"

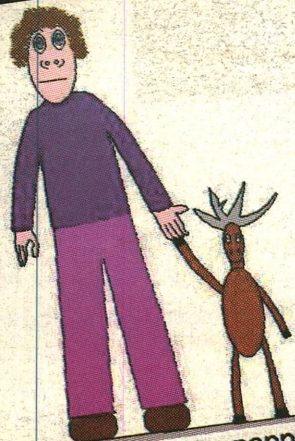
Utopia om 7 år:

Mobil forbud over hele Norge. Regjeringen med krf i spissen går inn for mobil fritt Norge. Vi tenker mest på de ansatte i utelivsbransjen. Mange har fått øre sus etter for mye mobil dur. Dessuten kan du få kreft av den. Og mange barn blir mobbet via sms sier en fornøyd Dagfinn Høybråten.

Utopia om 3 år:

Endelig trenger ikke "Ris Otto" og drikke kaffe-latte for å være "KUL"

Manøvers Meningsløse Maleri

Jørgen er elgepappa

PREMIERE 24. FEBRUAR 2005

Fjodor Dostojevskij

Forbrytelse og straff

Med: Pål Sverre Valheim Hagen, Nils Johnson, Martin Loïc Lotherington, Gøran Østerbøl, Ketil Høegh, Martin Loïc Lotherington, Marte Magnusdotter Solem. Regi: Yura Butusov. Scenografi: Alexander Orlov.

Spilleperiode Tromsø: 24/2-17/3. Alle dager unntatt sønd/mand. Lørdag kl. 18.00, ellers kl. 19.30.

STUDENTPRIS: 100,-

HÅLOGALAND TEATER

Billetter: 77 66 38 00. www.kulturhuset.no

Beathe
Bratba
psyko
- Jeg v
ha vær
vasker
for jeg
å bli le
vaske

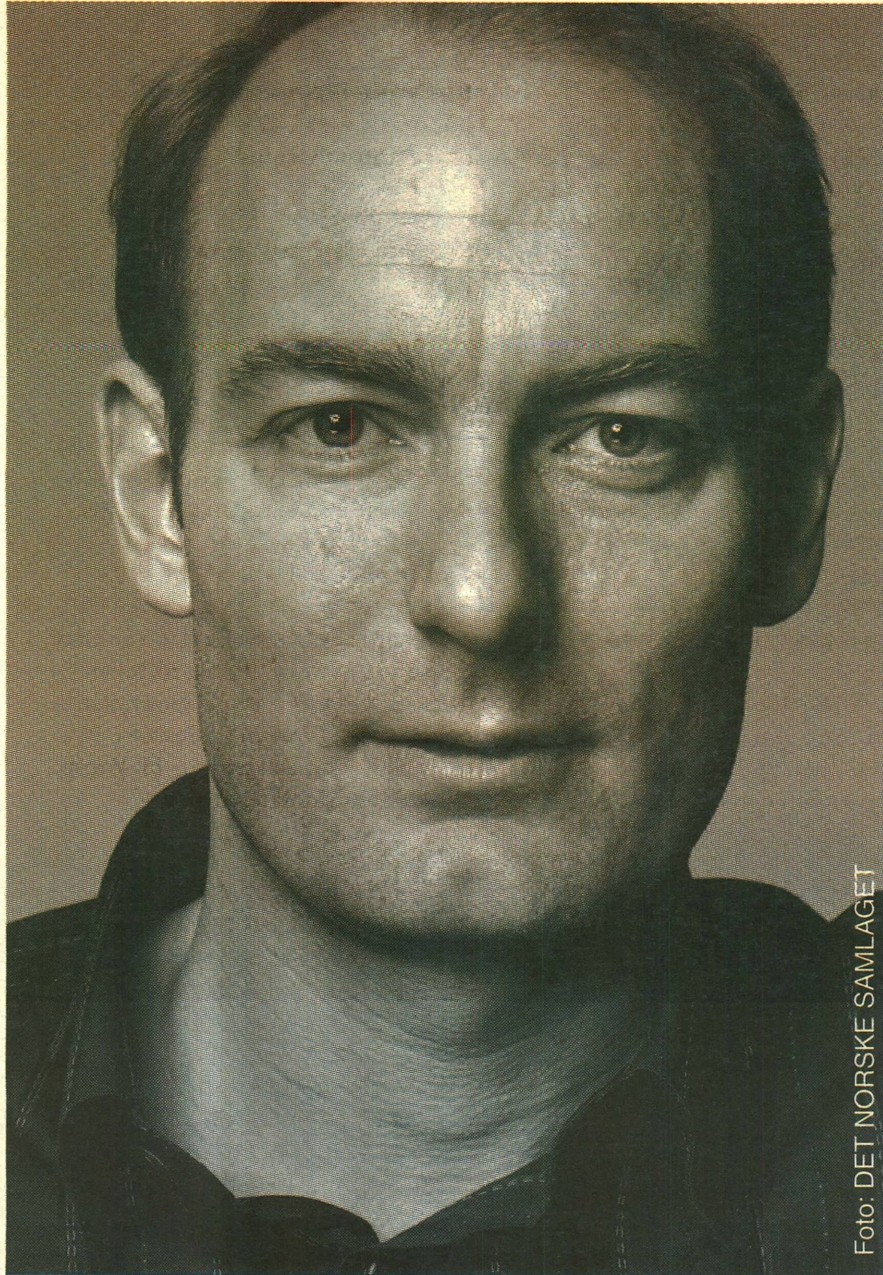

Foto: DET NORSKE SAMLAGET

TEATERKAFFEEN: Knut Olav Åmås held foredrag om Olav H. Hauge på Teaterkaféen

-Olav H. Hauge har universell relevans

-Det fascinerande med Olav H. Hauge er kombinasjonen av det allminnelege livet han levde og den universelle relevansen i lyrikken han skreiv, seier Knut Olav Åmås, som kjem til Tromsø neste torsdag for å halda foredrag om dikteren frå Ulvik.

Tekst: ASKILD GJERSTAD

No i haust har Åmås kome med biografien "Mitt liv var draum" på Samlaget, som omhandler Olav H. Hauge sitt liv og diktning. Det er ingen tvil om at gartnaren frå Ulvik er ein av våre største lyrikarar nokonsinne, mange regnar han som den aller største. Derfor var det

litt overraskande at den då relativt ukjente Åmås fekk oppgåva med å skriva den store biografien om Olav H. Hauge. Åmås fortel korleis det gjekk til:

-Eg var på ein presentasjon i Samlaget hausten 2000, då forlaget gav ut Hauge sine dagbøker for fyrste gong. Den voldsomme interessa for dagbøkene gjorde at forlaget var på jakt etter ein som kunne skriva biografi om Hauge. Eg blei spurt, og starta på prosjektet våren 2001, omtrent samtidig med at eg vart redaktør for Samtiden.

Åmås sin posisjon i det norske offentlege rommet har endra seg sidan han tok på seg oppgåva med å skriva Hauge-biografien. Åmås har vore redaktør i kulturtidsskriftet Samtiden sidan 2001, og dette har

sett både tidsskriftet og mannen på kartet. Sidan Åmås overtok redaktørstolen, har Samtiden sitt opplag auka frå 4000 til 6500. Endå viktigare er det at Åmås har greidd å løfta kulturtidsskrifta sin relevans utover det akademiske miljøet. Samtiden har tidvis greidd å vera ein premissleverandør i det norske offentlege rommet sidan Åmås vart redaktør, før Åmås var tidsskriftet mest eit internskriv for den intellektuelle fiffen. Men her skal det handla mest om Åmås sitt arbeid med biografien om Olav H. Hauge.

-Olav H. Hauge levde jamnt over eit traust liv som gartnar og diktar i heimbygda si Ulvik. Har det vore ei utfordring for deg å skriva bok om eit så kvardagsleg liv?

-Det har det i høg grad. I byrjinga var det eit problem at eg ikkje såg korleis eg kunne gjera ein biografi om eit så allminneleg liv spanande. Etterkvart kom motivasjonen, fordi eg såg at det var ei humanistisk kjerneoppgåve å skriva biografi om ein mann som levde eit så allminneleg liv i bygda, samtidig som han skreiv dikt med ein universell relevans. Hauge sin sjukdom og hans strev etter å lukkast på sitt område i livet, minner mykje om våre egne kvardagslege liv.

-Kvifor skal me lesa Hauge sine dikt?

-Det er noko ved Hauge sine dikt som ikkje er bunde til tid eller stad. Dikta har noko universelt ved seg, det gjer at dei kan lesast til ei kvar tid på fleire måtar. Ein kan lesa dikta på fleire plan og nivå samtidig.

-Du fekk kritikk i haust for å ikkje ha ei sterk nok forteljarstemme i Hauge-biografien. Kva synes du om denne kritikken?

-Dei fleste lesarar og kritikarar har vore i stand til å oppdaga forteljareren i biografien. Det er rett at den er spesiell. Eg har valgt ei dempa og open forteljarstemme, men det er eit bevisst val eg har gjort. Hauge sin person er vanskeleg å kategorisera, og det er noko ukategoriserbart over heile livet og forfatterskapen hans.

-Du skal halda Hauge-foredrag på teaterkaféen i neste veke. Kva kjem du til å leggja vekt på der?

-Sidan det er fyrste gong eg snakkar om Hauge i Tromsø blir det eit foredrag kor eg prøver å snakka om det sentrale i mitt perspektiv på Hauge. Eg kjem til å leggja fram eit konsentrat av synsvinklane mine på Hauge's liv og forfatterskap, mellom anna gjennom den plassen psykisk sjukdom hadde i livet hans.

Skispor

Alle nordmenn er født med ski på beina, men noen er født med lengre ski enn andre. Da jeg troppet opp på vinterens aktivitetsdag på skolen en gang på tidlig 90-tallet hadde jeg de lengste skiene av alle. Inkludert lærerens. Ifølge min far, som hadde funnet skiene innerst i kjellerkroken i blokka på østkanten i Oslo, var de fra like etter krigen. Og der sto jeg da, elleve år gammel med to antikvariske skatter spent fast til beina som strakte seg én meter foran meg og n meter bak meg. Jeg husker ikke så mye fra selve skituren, bare en sving, et tre og følelse av avmakt når skiene ikke lystret. Slikt setter skispor.

Det tok ti år før jeg bestemte meg for å prøve igjen, og kjøpe mine egne ski. Og enda et år før jeg greide å bestemme meg for hvilke ski jeg skulle ha. For å gå inn en sportsbutikk og be om ski er jo som å gå inn i en dagligvareforretning med 15 sorter av hver vare å si at du skal ha mat. Slalåm eller langrenn? Turski eller fjellski? Korte eller lange? Brede eller smale? Rød eller blå? Viktig ting må med: staver, sko og bindinger Vindtett jakke, overtrekksbukse og gamasjer.

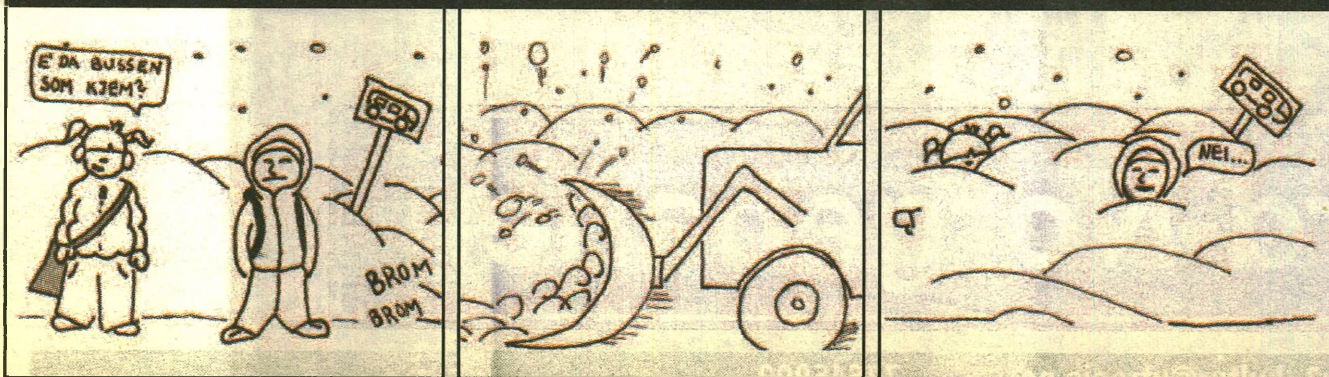
- Trenger du hjelp, spurte mannen i sportsbutikken da jeg omsider kom meg dit, uten snøring og uten smøring. Jeg trengte ikke hjelp, jeg trengte alt. Og det hadde de heldigvis på tilbud den dagen. Førte minutter senere var jeg den stolte eier av to korte ski fra dette århundret.

Og sist søndag sto jeg der, på kanten av stupet, eller skal vi si bakken, i lysløypa. Forholdene var perfekt: sola strålte, vinden sto stille, temperaturen lå og duppet like under null, og det beste av alt: jeg var ikke bakfull. Men jeg følte meg litt malplassert, for skiene, om de noensinne satt på ved fødselen, hadde jo blitt amputert for lenge siden. Jeg stilte kanskje litt bedre enn for eksempel en ghanesisk bonde som aldri har sett snø før ville ha gjort i samme situasjon, men garantert dårligere enn en australier med et års fartstid i løypa.

Dette kunne bare gå én vei: nedenfor. Fort, ganske gæli og til slutt, helt fantastisk.

Tekst BENTE JENSEN

Lost in Tromsø av Susanna og Daniel

Konsserter

Torsdag 17.02

Tromsø Rock Battle – 3. runde
driv, kl. 21:00. Onkel Huff, Imperial Eyes, Polkajugend og Rocketboyz skal kjempe om en billett til das ūber finale.

Fredag 18.02

Jazzlunsj

Rica Ishavshotell, kl. 14:00. Musikalsk buffet. Orkesteret varter opp med et standard jazzprosjekt sammen med kulturarbeider og vokalist Siri Thuen.

Fredag 18.02

RicaBerømt

Rica Ishavs Hotell, 20:30. Rik og berømt er et lite storband, åtte menn totalt. Blåserekke, bass, piano, slagverk og vokal. De har høstet gode kritikker og er her å oppleve i samspill med Hammerfest Storband.

Fredag 18.02

Monsters of Rock' 05

driv, 21:00. Lokale helter gjør stas på, og cover gamle helter som Montley Crue, Led Zeppelin, Whitesnake og Queen.

Fredag 18.02

Ricochets

BlåRock. Ricochets er tilbake, et av Norges beste live-band. Om du må velge en konsert i februar er dette en klar vinner, løyp og kjøyp.

Lørdag 19.02

Jazzkakebord

Rica Ishavs Hotell, kl.12:00. Det beste av to verdener samlet i ett, kake og lett taffeljazz.

Lørdag 19.02

ca. doffen

Rica Ishavs hotell, 20:30. Odd Einar Larsen på trompet og Hallvard Østgård på vokal, serverer deg en herlig soul/ R&B/ jazz fusjon med høy partyfaktor.

Søndag 20.02

Jazzbrunch

Rica Ishavshotell, kl.10:30 – 12:00. Jazzbrunch byr på føde, både for hodet og magen.

Søndag 20.02

Dadafon

driv, kl.22:00. En av Norges flotteste kvinnestemmer i melodiosøst samspill med særegne instrumenter. Anbefalt opplevelse.

Onsdag 23.02

Stonegard + Julia Spacehead

driv, kl.22:00. Stonegard har et forrykende sceneshow og en sound best forklart som en blanding av Metallica, Tool og Entombe.

Torsdag 24.02

The National Bank

driv, kl. 22:00. Kremen av norske musikere samlet i ett band. Selg sykkelen, tøm banken, knus sparegrisen, dette må oppleves!

Film

Torsdag 17.02

Kissed

Verdensteateret, kl. 19:00. Tromsø Filmklubb presenterer en film om nekrofil og kjærlighet. Sandra har hele sitt liv vært fascinert av døden. Hun jobber på et likhus der hun har sex med døde mennesker, og er av den oppfatning at hun hjelper dem over til den andre siden. Dette får konsekvenser for forholdet til den levende, kjæresten Matt. Filmen hever seg over egne virkemidler og gir oss en vakker, men trist historie om en ensom sjel.

Fredag 18.02

Premiere

Closer

Fokus. Filmen retter et skarpt blikk mot det moderne forhold. Historien om fire fremmede mennesker flettes sammen. *Closer* skildrer tilfeldige møter, umiddelbare forelskelser og skjodesløse svik. Litt som en vanlig student tilværelse altså...

Fredag 18.02

Premiere

Der Untergang

Fokus. Den russiske fremrykkingen varsler at Berlin og Det Tredje Riket faretruende nærmer seg slutten. Adolf Hitler, en svekket og syk despot, sitter i en bunker under den tyske hovedstaden og ser kun en utvei..

Quiz

Tirsdag 22.02

Quiz på Grandbaren

Grandbaren, kl. 20:00. Lag på fire kjemper her om både ære og mynt. Allmenkunnskapen settes på prøve!

Filmquiz

Cirka, 21:00. Ny tirsdag og nye skinnende muligheter til å trone som byens beste lag. Skjerp de små, filminteresserte grå og kom.

Fredag 25.02

Fredagsquiz

driv, kl. 20:00. Helge og Stig leder lagene fram mot heder og ære. Ta fram nerden i deg og møt opp.

Fredag 25.02

Allmenquiz

Offside, kl. 20:00. Test allmenkunnskapene dine og vær med i trekningen om en tur for fire til den franske/ italienske riviera, avreise 16.08.

Diverse

Mandager

Blå Rock

Blåmandag. Billig øl og god musikk. Rock'n'roll, fiskeboll...

Onsdager

Strøket

Onsdagsdisko. Dj og billig øl i skjønn forening.

Cirka

Vinkveld med dj. Rød eller hvit? Rimelig er den uansett.

Torsdager

Meieriet

Vinkveld 2 med DJ. Muligheten for et glass vin (eller to) for en rimelig penge tilstede i kveld.

Onsdag 16.02

Håndballkamp

Tromsdalshallen, kl. 20:00. Seriekamp, 2. divisjon, herrer avdeling 5. Bravo HK – Bardu IL, svette menn i bitter strid.

Onsdag 16.02

Onsdagsliturgi

Stillerom, kl.12:00. Studentprest Tor Stranda holder onsdagsliturgi i stillerommet. Kom inn og kobl av i 20 minutter.

Lørdag 19.02

Lørdagsuniversitet

driv, kl.13:00. Nils Magne Knutsen, Institutt for kultur og litteratur, holder foredrag med tittel "Utafor folkskikk? Bildet av det nordlige i norsk litteratur."

Mandag 21.02

Søramerikansk uke

Dette er første gang det arrangeres en uke i forbindelse med årets vinner av studentense fredspris. Bodegaen, kl. 14:00 - 15:00. Ana Paola Romera kommer til uformell samtale. Gratis.

Mandag 21.02

Temakveld på Haakon scene

driv, kl. 19:00. Studentrettigheter med livet som innsats. Besøk fra Columbia, vinneren av Studentenes Fredspris 2005, ACEU. Ana Paola Romera forteller om studenttilværelsen.

Tirsdag 22.02

Søramerikansk uke

Bodegaen, kl. 14:00 - 15:00. Lysbilde eller filmframvisning. Gratis.

Onsdag 23.02

Søramerikansk uke

Bodegaen, kl. 14:00 - 15:00. Capoeira oppvisning, kampsport med røtter i Brasil. Gratis.

Torsdag 24.02

Søramerikansk uke

Bodegaen, kl. 14:00 - 15:00. Tango oppvisning ved Tangopolar. Gratis.

Torsdag 24.02

Litteraten

Teaterkafen, kl. 21:00. Hvem var Olav H. Hauge? Knut O. Åmås forteller hvordan det var å skrive biografien *Mitt liv var en draum*. Professor i nordisk litteratur, Henning H. Wærp, er kveldens samtalepartner.

Fredag 25.02

Søramerikansk uke

Bodegaen, kl. 14:00 - 15:00. En smak av sydlige strøk med søramerikansk mat. Gratis.

Lørdag 26.02

Lørdagsuniversitet

driv, kl.13:00. Tove Bull, institutt for språk, holder foredrag med tittel "Språk i nord – mer mangfoldig enn du tror."

Mandag 28.02

Jobbsøkerkurs

Hiet, administrasjonsbygget, 12:15 – 15:00. jobbsøkerkurs i regi av SIV og Aetat. Påmelding innen 25.02.

Tirsdag 01.03

Jobbsøkerkurs

Hiet, administrasjonsbygget, 09:15 – 12:30. Jobbsøkerkurs i regi av SIV og Aetat. Påmelding innen 25.02.

Teater - Revy

Premiere

Onsdag 23.02

På Tryneteater

Rica Ishavs hotell, kl.21:00. Guttan gir oss et forrykende show med gamle godbiter, pluss litt til, a teitest hits show.

Premiere

Torsdag 24.02

Forbrytelse og straff

Kulturhuset, kl.19:30. Hålogaland teater setter opp Fjodor Dostoejvskijs kjente verk *Forbrytelse og straff*. Studenten Raskolnikov begår et kaldblodig drap. Gjør det han til et ondt menneske, eller kunne vi alle gjort det samme i en gitt situasjon?

Mens vi venter på...

Nord-Norgebanen

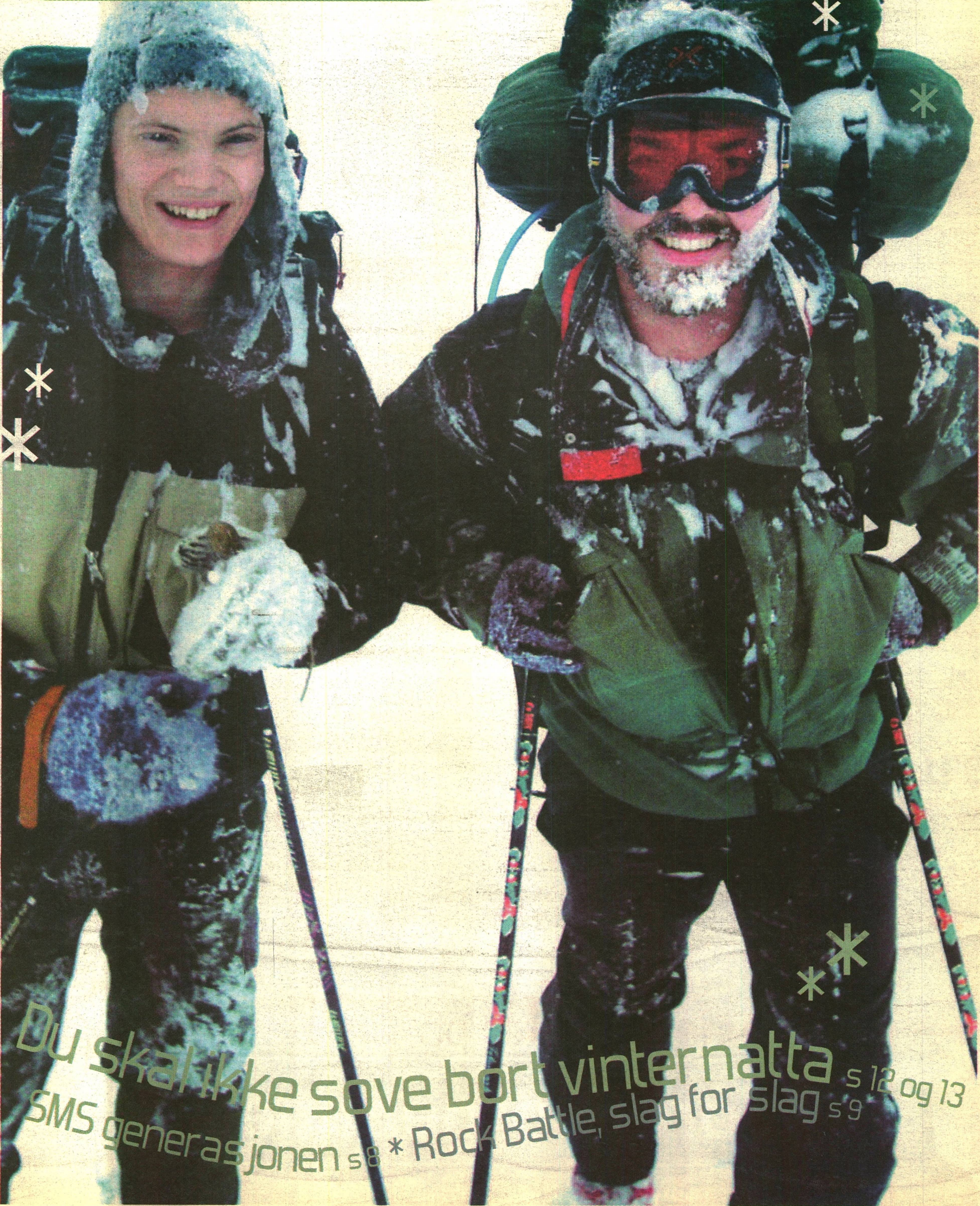

Kulturredaktør Bente Jensen

Hva skjer? Vet du? kultur@utopia.no

77645900

Du skal ikke sove bort vinternatta s 12 og 13
SMS generasjonen s 8 * Rock Battle, slag for slag s 9